

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni odelček: Ljubljana Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25, —

za inozemstvo Din 40, —

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Grozote potresne katastrofe na Grškem

Okrog 20 vasi in nad 3.000 hiš v razvalinah — Število žrtev gre v stotine — Potresi se nadaljujejo

Atene, 28. septembra p. Po vseh iz potresnega ozemlja je katastrofa, ki jo je povzročil predvčerajšnji potres, mnogo večja kakor se je sprva mislilo. Več vasi je dobesedno porušeni in ni ostal kamen na kamnu. Nad 3.000 hiš je potres razjedal tako, da ni ostalo drugega nego žalostne razvaline, pod katerimi je našlo smrt na stotine ljudi. Okrog 10.000 ljudi je brez strehe in prebiva na prostem v stalnem strahu, da se katastrofa ne ponovi in znova zamajejo tla pod nogami. Med begunci vlada velika beda, ker nimajo ne živil ne obleke. Presenečeni sredi noči so večinoma samo v nočnih oblekah zapustili svoje domove in v paničnem begu iskali rešitve. Med begunci se odigravajo pretresljivi prizori. Otroci iščejo svoje starše, starši otroke, žene svoje možje in mnogi jih iščejo zaman! Kolikor so mogli dosedaj ugotoviti, so ostale pod ruševinami razjedanih domov večinoma ženske in otroci. Po dosedanjih ugotovitvah je na polotoku Kalkidiku, ki je od potresa najbolj prizadet, že nad 350 mrtvih. Vsekakor pa bo število smrtnih žrtev mnogo večje, ker niso pregledali in preiskali še niti polovice razjedanih vasi, a begunci sami so prijavili že nad 2000 oseb, ki jih pogrešajo. Najhuje so prizadete vasi Panaki, Neahoria in Nerodov. Vsega je potres uničil okrog 20 grških vasi. Samo v Nerodovu so do danes opoldne izkopali izpod razvalin 50 mrtvih in nad 200 hudo ranjenih.

Vlada se je takoj po prvih poročilih o nesreči sestala k seji in sklenila nujno podporo za prizadeto prebivalstvo. Vojni minister je odposlal cel polk vojakov na avtomobilih v potresno ozemlje, da pomagajo pri reševanju in organizira prebrano begunce. Danes sta odpotovala v potresno ozemlje vojni minister in minister za narodno zdravje, da se osebno prepričata o obsegu katastrofe in izdasta potrebna navodila. Grčijo, ki itak preživlja hudo finančno krizo, je ta nesreča seveda zadela tem huje. Kljub hudi finančni stiski pa bo vlada dala na razpolago vsa razpoložljiva sredstva, da pomaga prebivalstvu in mu zagotovi za zimo vsaj zasilna bivališča. Manjši potresni sunki se še neprestano pojavljajo in bodo po izjavah stro-

kovnikov trajali še dalj časa. Kljub vsem pomirjevalnim akcijam pa vlada med prebivalstvom še vedno velika panika in vsak, četudi le neznaten potresni sunek, vzbuja novo vznemirjenje.

Otok Amogiani izginil

Atene, 28. septembra s. Šele sedaj se doznavajo, da je ob priliki potresne katastrofe popolnoma izginil majhni otok Amoginani, ki leži pred polotokom Ahalkidike in na katerem je bilo naseljenih približno 200 grških rodbin iz Male Azije. Obstoji bojazen, da je samo tukaj našlo smrt 600 do 800 oseb. Število onih, ki so ostali brez strehe, presega 10.000. Telefonska zveza med Solunom in goro Atos je prekinjena.

Tudi zgodovinski samostan na gori Atos je močno poškodovan. Že prvi potresni sunek, ki ga je spremljalo podzemsko bobnjenje, je povzročil veliko škodo. Zidovje je močno razpokalo in boji se, da se bo del samostana porušil.

Solun, 28. septembra s. Po poročilu guvernerja Makedonije iz potresnega ozemlja je bilo 241 oseb ubitih, 403 so ranjene, med njimi 50 hudo. Pet krajev je popolnoma uničenih, 10 krajev je ostalo brez strehe.

Ženeva, 28. septembra p. Vest o katastrofalnem potresu v Grčiji je izzvala tudi v tujekšjih krogih splošno sočutje s težko prizadetim prebivalstvom. Na današnji seji Društva narodov je japonski delegat Jošisava v imenu cele skupščine izrekel Grčiji sožalje in ji zagotovil simpatije vsega sveta. Predsednik zasedanja, grški poslanec v Parizu Politis, se je iskreno zahvalil za ta dokaz simpatij in obenem naslovil na družbo narodov apel, naj upošteva to nesrečo ob priliki razprave o finančni pomoči Grčiji, ki pomoč sedaj še tem bolj potrebuje in zasluži.

Beograd, 28. septembra p. Potresno merna postaja javlja, da se po katastrofalnem potresu v ponedeljek zvečer ponavljajo v čim dalje večjih presledkih manjši potresi, ki so posledica nadaljnjega sesedanja zemeljskih plasti. V zadnjih 20 urah je bilo zabeleženih 11 manjših potresnih sunkov, ki pa niso povzročili nobene škode.

Strašen orkan v Ameriki

Na otoku Portorico je mnogo mest in naselbin popolnoma uničenih — 200 mrtvih in nad 1000 ljudi ranjenih

New York, 28. septembra. s. V noči na turek je nad otokom Portorico divjal strahovit vihar. Po dosedanjih vesteh je bilo približno 200 oseb ubitih, nad 1000 pa je ranjenih. Mislijo pa, da je število žrtev še mnogo večje. Orkan je dosegel hitrost 150 km na uro. Spremljali so ga velikanski naliivi. V nekaj minutah je voda poplavlila vse ceste, kar je zelo oviralo beg in rešitev prebivalstva.

San Juan (Portorico), 28. septembra. s. Glavno mesto nudi žalostno sliko upoštevanja. Mesto je ostalo brez vode, brez luči in brez telefonskih zvez. Orkan je odnesel strehe skladišč in luki. Nalivi so zaradi tega uničili mnogo blaga. Instrumente meteorološke postaje je odneslo, postaja sama pa je popolnoma poplavljena. Šole in cerkve so preuredili v begunska taborišča.

Razen v glavnem mestu je divjal orkan zlasti v Arecibu in Fajardu. Med Fajardom in Karolino je bilo več mest popolnoma uničenih. Materijalna škoda sega v milijone. Obstaja bojazen, da bo orkan, ki je okrog 11. ure ponoči divjal nad San Juanom, danes dosegel San Domingo. Orkan je na prizadetem ozemlju divjal celih šest ur. Nalivi so bili tako silni, da je stala voda nad pol metra visoko. Poplava je silno ovirala reševanje ljudi. Pomožna akcija je bila organizirana tako, da so rešili najprej deco in žene, ki so našli zavetišče v javnih zgradbah, solah, cerkvah itd. Orkan je porušil mnogo vasi do tal. Podrti je okrog 20.000 hiš. Tudi vsa žetev je uničena. Telefonske in telegrafске zveze so prekinjene.

Hitlerjevci proti nemškim nacionalcem

Krvavi izgredi na shodu nemških nacionalcev v Bratislavi — Tiskarska stavka v podjetjih Scherlovega koncerna

Bratislava, 28. sept. s. Na manifestacijskem zborovanju nemških nacionalcev, ki se je vršilo sredi v Bratislavi, je prišlo do ostrih obračunavanj med njimi in narodnimi socialisti, ki govornikom niso pustili govoriti. Narodni socialisti, ki so se zbrali v velikem številu, so povzročili tak hrup, da ni bilo čuti niti besede posameznih govornikov. Morala je posredovati policija, ki je odstranila demonstrante iz dvorane. Tedaj so na več krajih v lokalno nenadoma eksplodirale bombe in petarde s plinom za solzenje. Obračunavanje med nemškimi nacionalci in hitlerjevci se je nato nadaljevalo na cesti. Skupina hitlerjevcev je napadla nekaj članov »Stahlhelma« in jih pobila. Policijski organi so prepovedali hitlerjevce z gumijevkami. Anetiranih je bilo 30 narodnih socialistov, med njimi je bila neka ženska.

O večeršnjih spopadih med nemškimi nacionalci in narodnimi socialisti ob priliki zborovanja v Bratislavi poročajo še naslednje podrobnosti: Na zborovanju je nastopil podpredsednik parlamenta, nemški nacionalni Graf, ki ga demonstrantje celo uro niso pustili govoriti. Šele, ko je posredovala policija in je bila dvorana na pol izpraznjena, je mogel Graf začeti svoj govor. Izjavil je, da se še nikoli ni zgodilo, da bi se voditelji kakega pokreta izneverili svojim lastnim pristašem, kakor je to storil Hitler napram narodnim socialistom. Če se sedaj narodni socialisti upirajo, je to le znak njihovega strahu pred

polomom svojih lastnih vrst. Hitler je ponovno prelomil besedo. Že na skupščini v Harzburgu je pokazal, da ne ostane zvest svojim obljubam. Graf je nato s ponosom izjavil, da je predsednik države z ostrim zamahom presekal hitlerjevski voz. Za Grafom se je oglasil k besedi poslanec Loringhofen, ki je v svojem govoru naglašal, da narodno-socialistični pokret Nemčiji škoduje in jo tira v komunizem. Med zborovanjem so hitlerjevci burno vzklizali: »Hugenberg na vešale! Ko so eksplodirale bombe, je bilo 7 ljudi hudo ranjenih.

Berlin, 28. sept. AA. Vsi stavci in tiskarski nameščenci Scherlovega koncerna so stopili v stavko. Podjetje Scherl izdaja Hugenbergovo nemško-nationalistično list »revije ter zaposluje okoli 3000 tiskarjev in tiskarniških nameščencev. V stavko so stopili, ker so jim znižali plače. Večina listov in publikacij tega podjetja danes ni izšla. »Lokalanzeiger« je bil izdan in še ta list so tiskali v neki drugi tiskarni. Vse kaže, da se bo stavka razširila tudi na druge tiskarne.

Mednarodna konferenca za emigracijo

Beograd, 28. sept. AA. Na sklep upravnega odbora mednarodnega urada za delo se sestane v Ženevi te dni mednarodna konferenca statistikov, da napravi statističko izseljenstva po enotnem načrtu.

KRIZA V ANGLEŠKI VLADI

Včeraj so demisijonirali ministri Snowden, Herbert Samuel in Sinclair, ki se ne strinjajo s sklepi ottawske konference

London, 28. septembra. AA. O pol 11. dopoldne se je začela množica radovednežev zbirati pred nizkim portalom palače št. 10 na Downing-Streetu, kjer se je vršila seja vlade, ki je odločila o usodi kabineta. Nad 30 fotografov se je že pol ure pred napovedano uro zbralo za policijskim kordonom, ki je zadrževal množico, da je ohranil prosto pot ministrom.

Okoli tri četrti na 11. so začeli prihajati državni tajniki. Baldwin in Chamberlain sta prišla pri stranskih vratih, da sta se izognila množici. Prvi je prišel John Simon v spremstvu lorda in lady Snowden, lorda Sankeya in Runcinana, kmalu nato pa so prišli kmetijski minister Gilmour, minister za zdravstvo Young, vojni minister Hailsham, minister za kolonije Cunliffe Lister, državni tajnik za Skotsko Sinclair in naposled v poslednji skupini Thomas, Herbert Samuel ter državni tajnik za Indijo Samuel Hoare. Pet minut pred začetkom seje so bili zbrani v palači že vsi ministri in državni tajniki.

Prvič po več mesecih so bili na tej seji zbrani vsi ministri — razen bolnega Winston Churchill, ki mu je zdravnik prepovedal vstati.

Včeraj sta Macdonald in Baldwin ponovno intervenirala pri Herbertu Samuelu, naj ne poda ostavke in ne razbije kabineta narodne sloge. Toda vse prigovarjanje je ostalo zaman. Na dopoldanski seji vlade so ministri Snowden (pravosodje), Herbert Samuel (notranje zadeve) in Archibald

Sinclair (državni tajnik za Skotsko) podali ostavko, čim je večina vlade odklonila odgovitve razprave o sprejetju ottawskih sklepov v parlamentu. Liberalni ministri utemeljujejo svoj korak v pismu Macdonaldu tako-le:

Glavne pobude, ki so nas privedle do ostavke, so: 1. politika trgovskega barantanja med vladami posameznih delov angleškega imperija je docela zmotna; 2. ottawska pogodba nalaga angleškemu parlamentu, da gotovo dobo let ne more znižati carin za uvoz blaga iz drugih držav; 3. svetovna gospodarska konferenca mora nuditi Angliji možnost, da pristopi k vsem tistim ukrepom, ki bodo pospešili in poglobili njeno trgovino z drugimi državami; 4. carinske koncesije dominijom in Indiji bodo brez dvoma pospešile posle nekkih naših trgovinskih panog, toda te ugodnosti bodo bistveno otežene z naraščanjem naše brezposelnosti; 5. mnoge carine in omejitve bodo kvarno vplivale na življenjski standard revnejših slojev in bodo omejile tudi delovanje domače produkcije. Nadalje je treba računati s tem, da bodo ottawski sklepi naložili angleški vladi, da odpove nadaljnjo trgovinsko pogodbo z Rusijo in da ne bo smela več s to državo skleniti ugodnejše pogodbe, tako da bo tudi to dejstvo povzročilo angleški trgovini veliko škodo.

Vlada se je dopoldne o pol 5. sestala ponovno k seji. Navzoči so bili vsi ministri razen onih, ki so dopoldne demisijonirali. Na seji so v glavnem razpravljali o predložitvi ottawskih

sklepov parlamentu, o razorožitvi in o indijskem vprašanju.

London, 28. sept. g. Razširjene so govorice, da je nameraval podati ostavko tudi ministrski predsednik Macdonald, da bi tako omogočil popolno rekonstrukcijo vlade, konservativni ministri pa so dosegli, da je opustil to namero. Za novo zasedbo izpraznjenih ministrstev so se že v prvih popoldanskih urah pričela pogajanja.

London, 28. sept. s. Nekateri listi so objavili že kombinacije o sestavi nove vlade, v kateri naj bi bili ministrski predsednik Macdonald, zunanji minister Simon, notranji minister Hailsham, pravosodni minister Elliott, finančni minister lord Allen itd.

Vprašanje pa je, ali bo Simon v novi vladi prevzel zunanje-politični portfelj, ker se je njegov položaj zaradi protestov velikega dela angleških političnih krogov proti njegovi politiki v Ženevi in zlasti proti njegovi poslednji noti o nemški enakopravnosti v oboroževanju zelo poslabšal.

Prvi znaki krize angleške vlade so se pokazali že včeraj, ko so se na Downing-Streetu ves dan vršile konference vodilnih osebnosti angleških političnih strank. Teh sestankov se je udeležil tudi zunanji minister Simon, ki se je vrnil iz Ženeve v London. Kakor znano, so Simonovi liberalci zahtevali za svoje nadaljnje sodelovanje v vladi, da naj bi vlada izvršila sklepe imperijske konference v Ottawi šele po zaključitvi svetovne gospodarske konference.

Pred razčiščenjem položaja v Ženevi

Danes bo Herriot v skupščini Društva narodov označil francoske zahteve v razmerju z Nemčijo

Ženeva, 28. sept. s. Na zasedanju Društva narodov se je dopoldne pričela splošna razprava. Pred prehodom na dnevni red je bila krajša debata o sporu med Bolivijo in Paragvajem. Zastopnik Bolivije je izjavil, da pozdravlja njegova država vsakršno mirno rešitev spora, če bo le Boliviji zagotovljena varnost in če se bodo priznale njene pravice. Zastopnik Paragvaja je naglašal, da sprejema njegova vlada vsako odločitev Društva narodov za mirno ureditev spora in za uvedbo arbitražnega postopka. Skupščina je sprejela obe izjavi z odobravanjem na znanje in je pozdravila prizadevanje zastopnikov obeh ameriških republik za mirno rešitev medsebojnih nasplovstev.

Nato je imel krajši govor švicarski zvezni predsednik dr. Motta, ki je branil prejšnje Društvo narodov. Dejal je, da je Društvo narodov zamišljeno kot trajna organizacija za sodelovanje v vprašanjih mednarodno-političnega značaja. Društvo narodov mora biti vedno čvrst stebel za ohranitev mednarodnega miru in je dolžnost vsake države in naroda, da ga podpira.

Po govoru Motte je povzel besedo predsednik skupščine Politis, ki je sporočil, da je govornik, ki bi po listi moral nastopiti za Motta, izrazil željo, naj bi prišel na vrsto šele jutri dopoldne. Politični krogi trdijo, da je to željo izrazil predsednik francoske vlade, ki ima namen v generalni debati označiti francosko stališče napram odgovoru državnega kancelarja Papena v zadevi nemške enakopravnosti v oboroževanju. Odgovor Herriotovega govora presojajo kot taktično potezo, da bi nemški zunanji minister Neurath ostal še nekaj časa v Ženevi. Nemški zunanji minister ima namreč na-

men, ostati v Ženevi do Herriotovega govora in šele glede na njegovo vsebino odločiti, ali bo sploh zapustil Ženevo in se vrnil v Berlin.

Ženeva, 28. septembra. AA. Po današnjem sestanku francoske delegacije je Herriot sporočil, da bo jutri posegel v debato na zasedanju skupščine Društva narodov. Svoj sklep je predsednik francoske vlade in šef francoske delegacije sporočil tudi na današnji dopoldanski seji predsedništva Društva narodov.

Novica se je hitro raznesla med vsemi ženevskimi diplomatskimi krogi in zbudila živo zanimanje. Vsi se izprašujejo, kaj bo zdaj storil nemški zunanji minister, ki je prvotno nameraval že drevi odpotovati v Berlin.

V Društvu narodov splošno odobravajo Herriotov sklep in naglašajo, da pomeni tak odločitev zaradi sedanjih zapletenih razmer velik doseg. Splošno pričakujejo, da se bo retoriki francoskega državnika posrečilo, s tribune Društva narodov razpršiti pesimistično razpoloženje sveta in nezaupanje do ženevske ustanove.

Ženeva, 28. septembra. s. Nemški zunanji minister Neurath je danes odpotoval v Berlin, kjer bo v petek seje ministrskega sveta. Kdaj s bo vrnil v Ženevo, še ni znano. Volstvo nemške delegacije je začasno prevzel poslanik Rosenberg. Odhod Neuratha je bil sklenjen, ker se je izkazalo, da bo za jutri v skupščini Društva narodov napovedani Herriotov govor najbrže le splošnega značaja in da ni računati z razgovori o zahtevah Nemčije po enakopravnosti. Henderson bo nadaljeval svoje posredovanje ter o tem sproti obveščal Nemčijo.

Papenov odgovor Herriotu

Opravičevanje nemške zahteve po enakopravnosti v oboroževanju

Berlin, 28. septembra. d. Državni kancelar Papen je včeraj sprejel glavnega urednika Wolffovega urada, kateremu je izjavil, da vidi v nedejskem govoru francoskega ministrskega predsednika Herriota v Gramatu o nemški zahtevi po enakopravnosti v oborožitvi novo otežkočeno sporazuma in potrdilo popolnoma negativnega tolmačenja francoske note od 11. tega meseca. Da Francija ne želi nobenega sporazuma, mu je bilo jasno že tedaj, ko je Herriot prvi nemški korak za pričetek pogajanj objavil javno in sporočil, še preden je odgovoril nemški vladi, njeno pobudo večjemu številu drugih držav, ne da bi si za to izposloval prej pri njej dovoljenje, kakor bi zahtevala to lojalnost ali vsaj kurtiozija. Nadalje je Papen poudarjal, da ne gre za nemško oborožitev, temveč za izvršitev obljube o razorožitvi drugih držav. O nemški razorožitvi ne more biti govora, temveč samo o nemški enakopravnosti. Nemčija ni izbrala trenutka za razpravo o tem vprašanju, temveč je razorožitvena konferenca proti njeni volji sprejela sklepe, zaradi katerih je postal vprašanje nemške enakopravnosti pereče. Vprašanje, ki je bilo postavljeno in na katero ni bilo odgovorjeno niti v francoski niti v angleški izjavi, se glasi, kako

se bodo uporabljali sklepi razorožitvene konference za Nemčijo. Nemčija zahteva, kar je samo po sebi umerno, da se mora razorožitvena konvencija, na katero čaka svet že toliko časa, uporabljati zanj v isti meri kakor za druge države. Nemške praktične zahteve, zaradi katerih se Nemčija po krivici sumniči, da se hoče oborožiti, ne pomenijo ničesar drugega, kakor da hoče dobiti Nemčija v okviru konvencije isto svobodo za prilagoditev oborožitve lastnim socialnim in narodnim potrebam, kakor jo ima vsaka druga država. Pravice do obrambe ni mogel Nemčiji odrekat nihče, tudi Herriot ne. Višek nemških zahtev je, da sme Nemčija izvrševati to temeljno pravico vsakega naroda. Nemčija ni nikdar zahtevala, da bi se smela oborožiti v enakem obsegu, kakor so Francija in druge države. Stremi le po izenačenju oborožitve z znižanjem splošnega oborožitvenega stanja. Nemčija je vedno noudarjala, da ji je vsaka omejitev oborožitve prav, ako bo uveljavljena za vse.

Papen je izjavil končno, da o pravni argumentaciji francoske in angleške vlade noče govoriti, ker se mu zdi popolnoma nevezdržna. Svoje zahteve ne utemeljuje nemška vlada v zadnji meri s členom 8 pakta Društva narodov, ki se navaja tudi

na nasprotni strani, zahteva pa, da naj njegove določbe veljajo v enakem obsegu za vse države, kar smatra za povsem nemogoče, da bi se moglo v okviru Društva narodov uporabljati dvojno pravo.

Italijanske devizne omejitve v prometu z Jugoslavijo

Rim, 28. sept. s. V uradnem listu »Gazzetta Ufficiale« je bil objavljen dekret finančnega ministrstva o plačevanju blaga, ki se uvažajo v Italijo iz Jugoslavije. Dekret obsega osem členov in bo stopil v veljavo 1. oktobra t. l.

V smislu dekreta dobo smeli italijanski uvozniki poravnati jugoslovenske račune za dobavljeno blago izključno po posredovanju Nacionalnega instituta za devizni promet z inozemstvom. Le 10 odst. navedenih faktur bodo smeli plačati v lirah. Ta postopek bo od 1. oktobra dalje veljal tudi retroaktivno za vse že neporavnane fakture. Dekret določa stroge sankcije in kazni za one, ki bi kršili nove določbe v deviznem prometu z Jugoslavijo.

Po volitvah v Grčiji

Atene, 28. sept. s. r. Notranje ministrstvo je objavilo volilne rezultate na podlagi končnega štetja in razporeditve mandatorov po volilnem zakonu. Venizelisti (liberalci) so dobili 102, narodnjaki (Kaldaris) pa 96 mandatov. Novi parlament se sestane 24. oktobra. Dotlej bodo gotovo končana posvetovanja za sestavo nove koalicijske republikanske vlade. Če pa ne bi bilo mogoče sestaviti take vlade, bo parlament razpuščen in bodo razpisane nov volitve.

Bodoča madžarska vlada

Budimpešta, 27. sept. g. V političnih krogih se že kolportira domnevna lista nove vlade, ki bi bila sestavljena takole: Predsednik ministrskega sveta in minister narodne obrambe Južij Gömbösi; finančni minister dr. Imredi, ravatelj madžarske narodne banke; trgovinski minister pl. Kozma, predsednik upravnega odbora madžarske telegrafске agencije; kmetijski minister Purgli; prosvetni minister dr. Homan, glavni ravatelj narodnega muzeja ali pa dosedanj minister Karađiad; notranji minister Kerestes-Fischer; zunanji minister narodni poslanec dr. Tomcanji. Kandidat za pravosodnega ministra še ni znan.

Ostavka Titulesca odklonjena

Pariz, 28. septembra. AA. Iz Bukarešte poročajo, da vlada ni sprejela ostavke rumunskega poslanika na angleškem dvoru Titulesca. Dobro poučeni krogi trdijo, da bo notranji minister Mihalea odpoteval v London in skušal pregovoriti Titulesca, naj umakne svojo ostavko.

Iz sportnega sveta

Praga, 28. septembra. AA. Tu se je vršil dvoboj med lahkim atletom Poljske in češkoslovaške, češkoslovaški atlet Douda je postavil nov svetovni rekord z metom krogla. Vrgel jo je 16,20 m. Dosedanji rekord je imel Poljak Hellasz s 16,05 m.

Newyork, 28. septembra. AA. Sredi se je nemški boksač Schmeling boril z bivšim prvakom srednje teže Mickey Walkerjem. Dogovorila sta se za 15 krogov. Schmeling pa je premagal svojega nasprotnika že v osmem krogu s knockoutom.

Usodni dnevi

Vztrajni glasovi o izboljšanju svetovne gospodarske krize se srečujejo z enako vztrajnimi glasovi o poslabšanju mednarodnega političnega položaja. Medtem ko se na eni strani dviga optimizem, volja do podjetnosti in vera v uspešnost gospodarske stvarjenja, se z druge strani kopičijo temne sile, ki utegnejo vročično temperaturo današnjega sveta pogneti visoko navzgor. Napor, da se reši razorožitvena konferenca v Ženevi, je ena največjih in najznačilnejših političnih akcij zadnjega časa. Vse svetovno javno mnenje zasleduje z napeto pozornostjo intervencijsko prizadevanje Herriota in Hendersona. Danes ni več dvoma, da se v Ženevi odigrava pretresljiva drama mednarodnega zaupanja. Predsednik odbora za zunanje zadeve v francoskem senatu, Henri Beranger, je te dni objavil članek o sedanjem mednarodnem položaju, ki v njem ne prikriva dejstva, da se v teh dneh odločuje bodočnost Evrope. Če bo Nemčija odklonila prepotrebni kompromis glede svojega stališča o tako zvani enakopravnosti v oboroževanju in če bo vztrajala pri svojih oboroževalnih ukrepih, ki pomenijo kršitev mednarodnih obvez, je jasno, da bi bili vsi sklepi razorožitvene konference samo šop papirja, ki bi ga raznesel prvi vihar. Mimo in preko morebitnega sporazuma, ki je brez Nemčije iluzoren, bi se države strastno oboroževale in ustvarile v Evropi ozračje oboroženega miru, v katerem bi nedolžno netivo lahko sprožilo nedolžno katastrofo. Ne prikrivamo si: neuspeh razorožitvene konference bi bil najusodnejši dogodek po svetovni vojni.

Umljivo je tedaj, da javno mnenje vsega sveta reagira kakor seismograf na vsako politično dejanje v Ženevi, tem bolj, ker bi s polomom razorožitvene konference stopilo na plan tudi vprašanje Društva narodov. Ali kaže vzdrževati veliko meddržavno organizacijo, če se države ne morejo sporazumeti v onih vprašanjih, ki so temeljnega pomena in najbolj pereča? Ogromen del svetovnega tiska manifestira v teh dneh mirovno voljo narodov. Skrb za mir, strah zaradi morebitnega poloma razorožitvene konference polnita stolpce francoskih, angleških, ameriških in drugih listov. Celo v državah, kjer so mirovna stremjenja manj očitna, ali kjer je javno mnenje podrejeno volji vlade, ni mogoče prikriti bridke in moreče skrbi za bodočnost Evrope, ki je po usodnosti več kot geografski pojem. Vode italijanskega fašizma so se v zvezi machiavelistični demagogiji z militarizmom in v zvezi taktičnemu manevriranju z mednarodnimi pogodbami že ponovno izrekli za evropski mir. V Nemčiji je danes vnetih za mir več milijonov ljudi nego jih je bilo leta 1914.; v zvezi s krajinami toposi nemške mentalitete, takoj malo dovette za izkušnje preteklega časa, so se široke množice delovnega ljudstva mnogo naučile v svetovni vojni, dasi premalo za ves narod. Aktivnejša mirovna vloga Velike Britanije v kontinentalni politiki in zavzeta volja Zedinjenih

držav, da posredujejo in vplivajo, velik miroljubni orkester njihovega tiska, vse to so znaki, ki pričajo o živahnem in mirnem delu in bolj bledem javnem mnenju nego je bilo l. 1914. Posebno mesto pa zavzema Francija. Najnovejši Herriotovi govori pričajo, da je Francija dobila v tem bistroumnem politiku dostojnega Briandovega naslednika. Izjave Herriota in drugih odgovornih francoskih politikov so v jarkem nasprotju z izjavami Papena ali generala Schleicherja: kontrast, ki prepričevalneje od katerekoli v današnji dobi označuje usodnost sedanjega razpota v Ženevi.

Oči sveta so uprte v Nemčijo. Sila, s katero se nemški narod otreša mednarodnega nadzorstva in odpravlja spomine na svoj poraz v svetovni vojni, bi morda kljub samovsešni silovitosti in brutalnosti v marsikom vzbujala simpatije, če bi bila nekoliko etična in psihološka. Zaman je svet: je začel tudi v politiki iskati etično odgovornost in spoštovati vsaj do neke mere človeška čustva. To novo politično zavest opazamo na vsem zapadu kot plod stoletnega razvoja in neštetihih krvavih izkušenj. Najmanjša je danes v Italiji in Nemčiji. Italijani so dali svetu najjačše teorije proti morali v politiki, Nemci pa so ponovno dokazali, da so v zvezi svojih slovečih filozofij izredno topi psihologi. Tudi v sedanjem položaju so si, kakor piše senator Beranger, izbrali za svojo prestižno politiko psihološko kar najslabši trenutek. Pod vodstvom maršala, ki je doživel poraz samonemške teze o izvoljenem narodu in se na strašnih bojiščih prepričal o obupni izoliranosti takega stremjenja, sprejemajo na se odgovornost za novo, enako brezupno borbo proti imperialističnemu mesianstvu nemškega naroda. Strme se vprašuje ves ostali svet, izvemši kakšne trabante, n. pr. na Madžarskem, ki pristavljajo piske svojih namišljenih nadlog k velikemu nemškemu kotlu, s kakšno pravico otežkoča ali onemogoča Nemčija trajnejše, če ne trajno pomirjenje Evrope? Zopet enkrat stoji svetovno javno mnenje pred dejstvom, da velik narod, ki bi lahko živel v miru z drugimi narodi, pripravljata ustoličenje Sile na mestu Pravice in tako ruši civilizacijo in temelji.

Usodni so sedanjí dnevi. Ne dajemo nam poudarja za prešerno upe, a ne smemo nas tudi navdajati s pesimizmom. Sedanjí položaj zahteva močnih živcev in če jih bodo imeli politični voditelji današnjega sveta, bodo narodi prestali tudi to preskušnjo. Volja do miru in sporazuma mora prebiti kordone nemških revanžistov in vsiliti nemškemu narodu zavest teže soodgovornosti za usodo Evrope. Velike in težke naloge čakajo mlado nemško demokracijo, ki je reakcija pritiska k zidu. Nemške republikanske sile so še vedno nosilec mirovne volje v nemškem ljudstvu, iz njih utegne priti moč, ki bo ukrotila razdivjano nemško samopašnost. Če je čas ne izda in ne prehití...

Otvoritveni milje v Ženevi

Tudi svetovni promet občuti gospodarsko krizo — Vse države štedijo — Moralna deprimiranost — Razočaranje nad De Valero — Predsednik Politis

Ženeva, 27. septembra.

Nekaka duševna atmosfera leži nad letošnjim rednim zasedanjem plenarnega skupščine Društva narodov. V ponedeljek je bil prvi dan zasedanja in ob enem prvi dan slabega vremena za Ženevo in njeno prekrasno okolico. Mnogo hudomušnih zbadljivih krogi po ženevskih lokacijah na ta račun. In pa na račun slovite številke 13, ker je sedanje zasedanje trinajsto redno zasedanje, odkar je začelo Društvo narodov posloovati.

Pa tudi če bi z vsega sveta zbranim diplomatom in delegatom ne kvaril večni dež ženevskih dni, katerih se je marsikdo na tihem veselil, in tudi če bi zasedanje ne bilo ravno trinajsto, bi bilo še vedno dovolj neprijetno in neprijetno. Pred vsem stoji prav lež v znamenju gospodarske krize. Res Svica z Ženevo vred krize skoraj še ne občuti in tvori nekako oazo v evropski puščavi. Tem bolj pa jo občutijo vse druge države, ki jo pošlajo svoje zastopnike v ženevski svetovni parlament. Ko je včeraj dopoldne irski revolucionar De Valera otvoril prvi sejo, je nudil pogled v ogromno dvorano približno tako slika, kakoršnih smo vajeni pri nas v Sloveniji pri umetniških koncertih. Galerije in balkoni, določeni za publiko, so bili polni, parter pa, kjer so sedeli za delegate in njihove namestnike, je bil okupiran komaj za dobro polovico.

Vsaka država, ki je članica Društva narodov, ima ne glede na obseg svojega ozemlja in število svojega prebivalstva pravico, da pošlje na plenarno skupščino tri delegate in poljubno število namestnikov in ekspertov. V prejšnjih, lepših časih so se države te pravice v izdatni meri posluževale in celo z drugega konca sveta, iz Južne Afrike in Južne Amerike, pa tam iz Avstralije in Vzhodne Azije, so prihajale vsako jesen v Svico cele ekspedicije. Letos pa je stiska v državnih blagajnah prisilila celo vrsto vlad, da so reducirale tudi izdatke za ženevsko reprezentanco. Tri države — Argentina, Honduras in Dominikanska republika — soloh niso poslate na zasedanje nikakega zastopstva, med ostalimi 53 članicami pa jih je le malo, ki bi bile zastopane po kompletni delegaciji. Oddaljene izvenevropske države so po večini poverilo z

zastopstvom svoje londonske in pariske miselnike. Nekatere so poslale po enega ali največ dva delegata direktno iz domovine. Evropske države so z rednimi izjemami poslate sicer polno število delegatov, torej po tri, skrčile pa so število njihovih namestnikov, ekspertov in tajnikov. Tako se je zgodilo, da je v sejni dvorani ostala skoro polovica sedežev praznih. Tako pa se je tudi zgodilo, da dobiče v ženevskih hotelih, ki so bili prejšnja leta ob tem času navadno prenapolnjeni, letos sob, kolikor jih hočete.

Očividno pa so mnoge države reducirale buđžete za te, po številu še itak zreducirane delegacije. Seveda so to stvari, o katerih se ne da ničesar točneje izvedeti. Da pa se sklepati iz raznih znakov. Že lani so se začeli nekateri delegati seliti iz znanih kosmopolitskih in zato izredno dragih hotelov v cenejše: letos se opaža ta pojav še v večji meri. V najdražjih reprezentativnih hotelih stanujejo večinoma le še šefi delegacij, dočim so se ostali člani nastanili po depandansah ali bližnjih hotelih. Oni, ki poznajo zasedanja za več let nazaj, pravijo, da se pozna kriza letos tudi pri avtomobilih. Dočim si je prejšnja leta vsaka delegacija najela kar po več stalnih avtomobilov, imajo letos le večje delegacije po enega ali dva, drugi delegati pa se vozijo s cenejšimi taksiji ali hodijo celo peš. To bi bilo nekdanj nemogoče.

Nemogoče pa bi bilo nekdanj tudi to, da bi Društvo narodov kot institucijo trle finančne skrbi. Letos pa je prišlo tako daleč. Ena najvažnejših točk na dnevnem redu sedanjega zasedanja je razprava in sklepanje o finansiranju Društva narodov in njegovih institucij. Komaj dobro polovico tega so prispevale države, kar bi morale in kar Društvo narodov rabi pri sedanjem obsegu svojega dela in — sedanjih prejemkih svojih nameščencev. Cela serija kočljivih problemov bo nastala iz tega in gotovo ni prijetna naloga, ki je naložena včeraj izvoženi finančni komisiji: našo državo zastopata v njej pomočnik zunanega ministra g. Fotić in kot njegov namestnik g. dr. Perne.

Se huje pa so druge sence, ki padajo na zbrane zastopnike narodov. Mandžurski konflikt je formalno sicer odložen, je

pa na jeziku in v mislih vsem. Mnogi celo mislijo, da se bo o njem govorilo, čeprav ni na dnevnem redu. Vsi pa vidijo v načnu njegovega obravnavanja dokaz, da je Društvo narodov še mnogo preslabo, da bi moglo zajamčiti mir na svetu in deliti nekako mednarodno pravico. Bodričen ta občutek gotovo ni. Tem manj, ker se mu pridružuje še morarna deprimiranost zaradi neuspeha konference v Ottawi in Stressi, zaradi brezupnega stadija, v katerem se nahaja problem razorožitve, zaradi enako slabih izglede za bodočo svetovno gospodarsko konferenco, pa še zaradi situacije v Nemčiji, večni revoluciji in vojni v Srednji in Južni Ameriki in kar je še sličnih neveselih pojavov. Zato res ni čudno, da otvoritveni milje v Ženevi ni prav nič svečan in optimističen.

Prvi polovici otvoritvene seje je predsedoval De Valera, ki ni pripadla ta funkcija kot predsedniku sedanjega zasedanja Sveta Društva narodov. V Svetu zastopane države se vrstijo v predstevstvu po abecednem redu in slučaj je nanesel, da je prvič prišla vrsta na Irsko ravno letos, ko je prvič zastopal De Valera. Umljivo je, da je po dogodkih letošnjega leta ženevska premiera ekstremnega Irca vzbujala veliko pozornost. In ko se je na zadnji seji Sveta spravil nad Japonce na način, ki ni običajen s predsedniškega mesta, so mnogi pričakovali in napovedovali senzacijsko tudi za njegov včerajšnji otvoritveni govor. Bili pa so razočarani že takoj v začetku, ko je De Valera po uvodnih formalnostih vzel v roke lepo povezan zvezek in začel svoj govor čitati. Ko so ob enem uslužbenici Društva narodov razdelili red delegatov, da natisnjeni francoski prevod govora — De Valera je govoril seveda angleško — je bilo jasno, da v govoru ne bo nikakih presenečenj. Tem bolj prijazno in hvaležno pa mu je ob zaključku njegovega katedrsko monotonega referata stisnil roko vrhovni režiser svetovnega parlamenta, generalni tajnik Društva narodov g. Drummond, ki močje sedi ves čas poleg vsakokratnega predsednika.

De Valera je izročil predsedstvo šefu grške delegacije Nikoli Politisu, ki je bil v tajnem glasovanju po lističih izvoljen za predsednika letošnjega zasedanja skoraj soglasno. Pozdravljen je bil s toplim aplavzom, saj je eden onih redkih delegatov, ki je zastopal svojo državo že menda na vseh dosedanjih ženevskih skupščinah. Poleg tega je sijalen govornik, rutiniran parlamentarec in baže eden prvih mednarodnih juristov. Sedaj je grški poslanik v Parizu, ob enem pa je profesor prava na pariški Sorbonni. Ker je običaj, da se predsedstvo plenarnega zasedanja poveri odličnemu predstavniku kake manjše države, ki v Svetu ni zastopana, je padla odločitev krogov, ki za kulisami vodijo režijo Društva narodov, letos na g. Politisa. Da je bila izbira srečna, je pokazalo dejstvo, da je bil izvoljen brez protikandidata. Tudi one, ki ga poprej še niso poznali, si je pridobil že takoj na prvih sejah s svojim toplim, po vsebini in formi dovršenim nastopim govorom in s svojim spretnim in jasnim vodstvom razprave. — SV.

Slovo predsednika dr. Rogine

Ljubljana, 28. septembra.

V zborni dvorani višjega deželnega sodišča se je ob 11.30 vršila slavnostna gremialna seja, ki so ji prisostvovali vsi aklacijski sodniki in šef višjega državnega tožilstva dr. Grasselli. Novo imenovani predsednik viš. dež. sodišča g. Ivan Vrančič se je po otvoritvi seje v imenu sodniškega zbora v toplem, prisrčnem nagovoru poslovlil od dosedanjega, v pokoj odhajajočega g. predsednika dr. Antona Rogine, podčrtal je njegove odlične vrline in zasluge za naše sodstvo in tega organizacijo, dalje njegovo strogo objektivno uradovanje in globoko kolegialnost. G. predsednik dr. Anton Rogina se je globoko ginen zahvalil za izkazano počastitev, naglašujoč, da se je vedno počutil srečnega med svojimi stanovskimi tovariši-sodniki in sodelavci, med katerimi je vladala vedno nemajhna kolegialnost in harmonija, vse v interesu pravice in države. Po seji so se vsi navzoči prijateljsko poslovlili od bivšega šefa.

Ob priliki upokojitve je bil g. dr. Anton Rogina odlikovan z redom Jugoslovanske krone II. vrste za velike zasluge, katerim je bilo tudi že za časa njegovega aktivnega službovanja podano najvišje priznanje v odlikovanjih z redi Sv. Save III. in II. vrste.

Prof. Milan Mencinger †

Krško, 28. septembra. Davi ob 7. je v Krškem umrl g. profesor Milan Mencinger, sin odvetnika in pisatelja dr. Janeza Mencingerja, brat dr. Janka Mencingerja, odvetnika v Krškem, banovinskega svetnika Toneta Mencingerja in inspektorja inž. Leona Mencingerja. Rodil se je 1872 na Bledu. Gimnazijske študije je dovršil na novomeški gimnaziji, filozofske pa v Gradcu. Služboval je potem na gimnaziji v Ljubljani in Kočevju. Med dijaki je bil zelo priljubljen, med kolegi pa visoko cenjen kot poznan filolog za latinščino in grščino.

Bilo mu pa žal ni usojeno, se dalje čas udeleževati na tem področju. Zaradi trdovratne bolezni se je moral predčasno še pred vojno odpovedati aktivni službi in stopiti v pokoj na veliko žalost učencev in škodo znanoosti. Baval se je pa še tudi v pokolu s filologijo in je marljivo prebiral latinske in grške klasike. Leta pokola je preživel med svojimi krškimi prijatelji od vseh čislal zaradi blagega značaja in ljubljani zaradi dobrega srca in velike radodarnosti. Blag mu spomin!

Premestitev v železniški službi

Beograd, 28. septembra p. Z odlokom prometnega ministra so premestili: Albert Kobal, oficijal strojnega oddelka ljubljanske direkcije v splošni oddelke; Josip Vene, oficijal splošnega oddelka ljubljanske direkcije v kurilnico Ljubljana gl. kol.

Pyramidon
TABLETE

Piramide — Pyramidon.
Ravno tako kot piramide so znane Pyramidon tablete.
Njihov dobri učinek pri glavobolu, zobobolu, migreni in neuralgiji je svetovno znan.
Nikdar ne smete biti brez Pyramidon tablet.

10 Tabletten
Nº 333

Odobreno od Min. soc. pol. i nar. zdrav. S. Br. 14.579 od 19.8. 1932.

Pet milijonov za socialne namene

Ljubljana skrbi za svoje revne in male ljudi — Proračun mestnega socialnega urada za l. 1933. predlaga skoro 5 milijonov za socialne in humane namene

Včeraj se je na magistratu vršila seja socialno-političnega odseka občinskega sveta. Na dnevnem redu je bil predvsem proračunski predlog za socialno skrbstvo v letu 1933.

Sprito težkih gospodarskih razmer in rastoče bede predlaga proračun za l. 1933 za socialno skrbstvo mestne občine 4 milijone 996.728 Din (za okroglo 674.500 Din več kakor letos). Najbolj je zrasla postavka mladinskega skrbstva: za ta naslov je predlaganih 1.149.505 Din, za 147.000 dinarjev več kakor letos. Za mladinsko skrbstvo bo morala mestna občina v novem letu žrtvovati toliko več, ker ji je doslej banaka uprava precej prispevala v ta namen, zdaj pa je banovina izprala svoja sredstva. Pod poglavjem »mladinsko skrbstvo« dajeta mestna občina največjo pomoč za politične kolonije, za katere je predlagana postavka — 693.024 Din (za 44.000 Din več kakor letos). Potem sledijo: redne podpore (382.820 Din), oskrba otrok po zavodih (221.000 Din), dnevna zavetišča (217.704 Din), rejinne za deco revnih in izgubljenih mater (162.600 Din); potem pridejo pa še razne izredne podpore, podpore šolskim otrokom za obleko, obutev in za šolske potrebšline itd.

Najtežja postavka v predlaganem proračunu je za starostno preskrbo: 2.968.590 dinarjev. Za onemoglo starost in starke bo morala mestna občina žrtvovati večje vsote predvsem zaradi tega, ker so razne bolnice in zdravstveni zavodi v sponzi zaradi za prostora zadnji čas izvedli precej strogo remodeluro ter so odslužili iz svoje oskrbe vse one stare ljudi, ki sicer niso bolni, temveč so samo onemogli pod pezo

let in bednega življenja. Najvišja vsota je namenjena zavetišču za onemoglo: 1.300.000 Din (zrasla za 200.000). Zrasle pa so tudi vse druge najvažnejše postavke: redne podpore (nad 1 milijon), oskrba v zavodih (396.000), izredne podpore itd.

Ker grozi, da bo letošnja zimo brezposelnost še hujska, kakor je bila doslej, je znatno zvišana tudi postavka za delavsko skrbstvo: 287.949 Din (za 52.000 Din več). Tu so vključene podpore brezposelnim delavcem, ki so pristojni v Ljubljano, dajatve za ogrevanico in azil, za oskrbo v Ljubljano pristojnih obrtniških vajencev itd. Končno so predlagani večji ali manjši zneski za Gortanov fond, za zdravljenje ubogih in za specialno zdravljenje, za zdravljenje revnih itd. — Za ustanove dijakom je predlaganih 16.519 Din.

Proračun mestnega socialnega urada vsekako priča, da vodstvo naše mestne občine bori s socialno bedo naših dni v bodoče nikakor ne misli zanemarjati, temveč se budno pripravlja tudi na najhujše, kar lahko pride.

Razen predlaganega proračuna je socialno-politični odsek na svoji seji pretresal še razna druga aktualna vprašanja, zlasti vprašanje letošnje zimske pomožne akcije. Po izkušnjah, ki jih je prinesla lanske zadovoljivo uspešna akcija, so bili stavljeni razni predlogi; vse pa kaže, da se bo letos treba lotiti tega prepotrebne socialnega dela še z večjo energijo. Občina je pripravljena mobilizirati vse svoje rezerve, zlasti pa bo morala naša javnost letos prispevati več, kakor je lani. Nekatera znamenja namreč kažejo, da bo beda letošnja zimo dosegla svoj višek.

Letalski major Oskar Umek †

Beograd, 28. sept. p. Včeraj je tragična nesreča zahtevala življenje letalskega majorja Oskarja Umeka, poveljnika skupine 6. zrakoplovne polke v Zemunu. Pokojnik je bil po rodu iz Istre ter je bil na glaslo kot eden naših najodličnejših letalskih oficirjev, ki se je ponovno odlikoval pri raznih poletih in je tudi kot tovariš uvaževal vsestranske simpatije. To je pričal zlasti njegov pogreb, ki je bil danes dopoldne. Poleg velikega števila oficirjev ga je spremljala na zadnji poti tudi množica občinstva. Pred odprtjem groba se je poslovil od pokojnega tovariša letalski major Sergij Sebalin. Nad pokopališčem je krožila letalska eskadrila, ki ji je Umek poveljeval, ter vrpla na grob krasen venec Umek zapušča mlado ženo in dvoje otrok

Smrt dveh vrlih Zagorjanov

Zagorje, 28. septembra.

V Kisovcu je v ponedeljek zvečer po kratki bolezni preminil 70letni Ivan Grčar, upokojeni rudniški strojnik, ki je služboval pri rudniku polnih 52 let, v pokop je bil stopil šele letos v juniju. Pokojnik je bil priča najvažnejše razvojne dobe našega rudnika. Delati je začel v primitivnih razmerah, vztrajal je dolga leta v 12 in 16urnem delavniku, bil pa je deležen tudi vseh bridkosti pomanjkanja dela in zasluga. Pri svoji težki službi je bil v vsa leta posvečen tudi narodnim organizacijam in javnim ustanovam. Sodeloval je pri ustanovitvi zagorskega Sokola in je s posebno požrtvovalnostjo zbiral prispevke za sokolsko zastavo. V dobrem polstoletju njegovega službovanja ni izdal bolniška blagovna zanj niti belica, ker se ni nikdar javil bolnega. Blagi pokojnik je zapustil ženo in 6 že preskrbljenih otrok, med katerimi je sin Ivan tajnik rudniškega ravnanstva. Zaslužnega moža in veterana dela so danes ob pol 17. ob veliki udeležbi prebivalstva položili k večnemu počitku.

V ponedeljek dopoldne pa smo spremljali na večni poti 80letnega ugodnega trgovca in gostilničarja Lamberta Maljaja, ki je umrl v soboto na Izlakah. Pokojnik, po rodu iz Trčica, se je pred 50 leti naselil v zagorski dolini ter si uredil trgovino v Zagorju in na Lokah. Pred 40letji je kupil posestvo na Izlakah, kjer si je uredil lepe poslovne lokale ter si s svojo podjetnostjo pridobil dobro premoženje. Vedno je očetoval skrbel za svoje pomočnike. Enemu je izdatno pomagal, da se je osamosvojil, drugega pa je sprejel za svojega družbenika in je imel na stara leta največ veselja v družbi njegovih otrok. Mnogo je potoval po svetu in je vsa svoja izkušstva posvetil napredku domačega kraja. Radodarno je podpiral razna društva in tudi v svoji oporoki se je spomnil Sokolov in gasilcev. Njegovo usmiljenje do revežev je tudi izraženo s precejšnjim zapuščinskim volilom. Blagomu možu je zapelo v slovo pevsko društvo »Lokski glas«, poleg zastopnikov drugih društev pa so ga spremljali na zadnji poti tudi Sokoli iz Zagorja in Izlak ter gasilci iz Izlak, Lok in Zagorja.

Napredovanja v poštni službi

Beograd, 28. sept. p. Z odlokom prometnega ministra so napredovali v višjo skupino: svetnik pošte direkcije v Ljubljani dr. Janko Tavzes, poštni uradniki in uradnice Marija Dobejalk in Miroslava Hočvar v Celju, Marija Fuks in Ljudmila Strniša v Mariboru, Josip Jakša, Ciril Lilec, Marija Mesojedec, Stefanija Matevs in Janko Kocmur v Ljubljani, Josip Tomaž Ljubljana II, Agata Januš v Domžalah, Josip Krivec v Slov. Bistrici, Anton Pevec v Ormožu, Josip Stegosenjak pri Sv. Jurju ob juž. žel., Julijana Helmič v Zagorju ob Savi, Blaž Ostrožnik v Zidanem mostu, Gabrijela Siligov v St. Ilju v Slov. gorah, Cirila Novak v Smarju pri Jelšah, Rihard Geselman in Slavko Sturm v Mariboru, Josip Rupnik in Ljubljani, Srečko Štobat in Albina della Mea v Celju ter Davorin Stefanec v Mariboru.

Avstrijska ladja pod jugoslovensko zastavo

Lidovce Novine poročajo dne 27. t. m. z Damaja, da je pred nedavnim časom ustanovljena paroplovna družba »Oesterreichischer Lloyd« dobila svojo prvo ladjo, ki je bila spuščena v morje v Cardiffu dne 23. t. m. Novi parnik ima 7800 ton nosilnosti in je dobil ime »Wiener«. Plul bo pod jugoslovensko zastavo, ki se je pojavila na njegovem jamboru. Baže je italijanska vlada že protestirala pri damajski vladi, češ da mora fašistična Italija smatrati čin »Avstrijskega Loyda« kot neprijateljski korak, naperjen proti interesom Italije. Nova avstrijska paroplovna družba da škoduje s tem italijanski paroplovni, pa tudi avstrijskemu gospodarstvu. V prekomorskih krajih pa bo novi »Avstrijski Lloyd« napravil zmešnjavo, ker je pravi naslednik nekdanjega »Avstrijskega Loyda« le »Lloyd Triestino«.

Angleška tekstilna stavka končana

London, 28. sept. A. A. Stavka tekstilnih delavcev v Lancashiru se je danes končala.

Vremenska napoved

Zagrebiška vremenska napoved za danes: Poloblačno ali vedro, stalnejše vreme, poudeni toplo, ponoči hladno. — Situacija včasnejšega dne: Po prehodu depresije, ki se je unaknila proti vzhodu, je nastopil v naši državi višji pritisk, ki se je razširil nad vso južno Evropo z Oceana. Zato se je pričelo vreme vedriti. Zjutraj je običajno megljeno. Pritisk je padel le v skrajnem juž. Primorju za 0.1 do 1.1 mm, na severu je porastel za 0.1 do 0.5 mm, najbolj v Sloveniji in zapadni Hrvaški, najmanj nad vzhodnimi in centralnimi kraji ter srednjim Primorjem. Temperature so v splošnem ostale neizpremenjene posebno na jugu in v srednjem Primorju, v notranjih delih države pa so padle za 1 do 6.6 stopenj, najbolj v Liki in Gorskem Kotaru, manj v Sloveniji in v vzhodnih krajih.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Oblačno vreme brez posebnih padavin, kmalu zopet manj oblačno.

Naši kraji in ljudje

Štirideset let opernega poslopja v Ljubljani

Pred štiridesetimi leti, dne 29. septembra 1892, je bilo v Ljubljani otvorjeno novo za tiste čase imponantno gledališče, v katerem ima sedaj prostore naša opera. Današnja štiridesetletnica, ki jo bo slovensko gledališče praznovalo s svečano otvoritveno predstavo, nas spominja na tiste dni, ko je bilo to kulturno enakovredno, dolgih borb za slovensko narodno gledališče. Ko je pred štiridesetimi leti kranjski deželni zbor dogradil novo gledališko poslopje, ki naj bi nadomestilo l. 1887. pogorelo stanovsko gledališče, so se tudi slovenski gledališki umetnosti odprli širši in lepši vidiki. V stanovskem gledališču so slovenske predstave, ki je za nje skrbelo l. 1876. ustanovljeno Dramatično društvo, razpisale ob milosti Nemcev. Slovenci so razpolagali s skromnimi sredstvi, predstave so bile šibke, literarno in igralsko dilematične, tako da so zlasti pri izobraževanju težko tekmovali z nemškimi repertoarjem. Narasčajoča narodna zavest in kulturna aktivnost Slovencev pa sta nujno klicali po samostojnem slovenskem teatru. S požarom stanovskega gledališča je stopilo gledališko vprašanje Ljubljane v novo fazo, v kateri je slovenski značaj deželno vidno stonal v ospredje. Kranjski deželni zbor, ki je štel med svoje člane mnogo naših narodnih voditeljev, se je dne 22. oktobra 1888 odločil, da bo ob deželnih stroških zgradil v Ljubljani novo gledališče. Obenem je sprejel sklep, da se razčisti zasebno-pravno razmerje posestnikov lož, ki so bili pod nemškim vplivom in so v prejšnjem poslopiju močno ovirali razvoj slovenskega gledališča. Kranjski deželni zbor je ob istem času tudi odločil ponudbo nemškega gledališkega društva, da bi le-to zgradilo gledališče za 200 tisoč goldinarjev, če bi dežela prispevala polovico in prepustila nemškemu društvu vpliv na upravo ter bi za dobo dvajsetih let zagotovila prejšnjim posestnikom lož neomejeno pravico v novem poslopiju. Zdaj je bil led končno prebit.

Nachte za novo gledališko poslopje so predložili arhitekt Vladimir Walter iz Celja in skupno ing. J. V. Hrásky in arh. A. J. Hrubov. Po izjavi dunajskih veščakov arhitektov Fellnerja in Hellmerja se je deželni odbor odločil za načrt Hraskega in Hrubega. Izvedba načrta čeških strokovnjakov pa je bila združena s previsokimi stroški in sta projektanta dobila naročilo, da izdelata novo načrt, čigar izvedba ne bo presegala dovoljenega zneska 100.000 gld. Začele so se spletke zaradi prostora, ki ga je zastopal odstopila ljubljanska mestna občina. Ko je bilo tudi to vprašanje srečno rešeno, so začeli z delom na stavbišču. Dne 19. oktobra 1890 je bil položen temeljni kamen. V dvostenskem pločevinastem zakrovu so shranili ustanovno listino s stavbenimi načrti in novici. Temeljni kamen je vložen v portalnem stebri na desni strani.

Zidanje novega gledališča je prevzela tvrdka Tönnies, ki pa ga ni mogla spraviti pod streho do 1. novembra 1890, kakor je bilo dogovorjeno. Med tem je deželni zbor odobril nove kredite, odklonil pa predlog takratnega poslanca Ivana Hribarja, da bi se uvedla električna razsvetljava. Razpisala so se dela za umetniško opremo; kiparska dela so poverili taktar na Dunaju bivajočemu kiparju Alojziju Ganglu, ki danes živi v Pragi, slikanje velike zavese pa češkemu slikarju prof. Liebscherju v Pragi. Gradnja in notranja oprema novega gledališča je napredovala dokaj počasi. Pri delu so bile udeležene poleg dveh dunajskih tudi nekatere domače tvrdke. Tako čitamo v kroniki tega gledališča, da je največja takratna ključavničarska tvrdka v Ljubljani Avg. Zabkar izvedla izdelavo železnega strojeva zgomajega in spodnjelega odra za 6000 gld. ceneje od ponudbe slovečega dunajskega Ig. Gridla. Tapete in draperije je izvršil F. Doberle, bronaste svetilke pa tvrdka Tratinik. Tako se je pri tem delu, ki se ga podrobno izveševalo po načrtih obeh projektantov, že v poznati meri uveljavila projektantovo slovenskih obrtnikov, ki so sicer takrat še težko tekmovali z renomiranimi nemškimi tvrdkami.

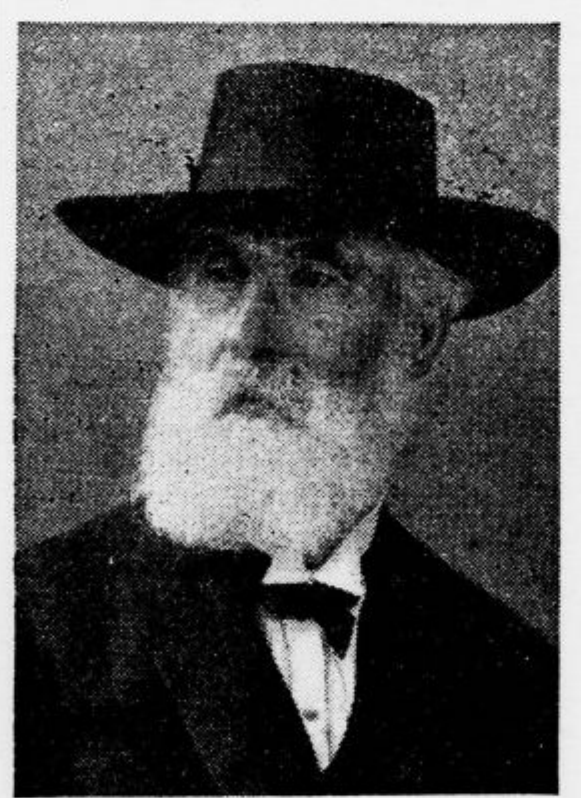
Po vsem tem je napočil radostni dan otvoritve novega, krasnega gledališča. Otvoritev je bila zelo slovesna in vsi takratni časniški glasovi so bili polni hvale o novem poslopiju, ki je postalo največji arhitektonski kras nove Ljubljane. Gledališče se je otvorilo s tragedijo »Veronika Deseniška«, ki jo je po Jurčiču priredil Irenac Borštnik. Decembra istega leta je bila premiera nove slovenske opere »Te-harski plemiči«, skladbe dr. Benjamina Irvica. Tako se je slovensko gledališče, ki ga je vzdrževalo Dramatično društvo in ki je od 1887 — 1892 imelo prostore v mali čitalniški dvorani v Selenburgovi ulici, preselilo v nove, lepe, dostojne prostore deželnega gledališča. A tudi zdaj mu ni bilo vremena preveč ugodna. Slovenske predstave so se vršile samo dvakrat tedensko. Razen Borštnika, ki ga je dalo Dramatično društvo izsolati na Dunaju, so v dramo igrali po večini diletantov, v operi pa so si pomagali s hrvaškimi, češkimi in poljskimi pevci. V zboru so bili mladi slovenski obrtniki, za orkester pa je skrbel vojaška godba, če ni bila — zadržana drugod. Dve leti pozneje je prevzel vodstvo drame Čeh Rudolf Inemann, vodstvo opere in opere pa po Franu Gerbiču Hilarij Benšek. Začela se je nova razvojna faza slovenskega gledališča, ki je dobivalo

v novem poslopiju vedno večji razmah. Kmalu so postali gospodarji Slovencev: slovenske predstave so se okrog l. 1910. vršile že petkrat na teden in Nemci so naposled občutili, da jim je v gledališču popolnoma zmanjkalo tal. L. 1911. so si zgradili novo gledališče — poslopje, v katerem je danes slovenska drama. Tu so morali opustiti opero, ker je med tem slovenska opera tolikanj napredovala, da niso mogli z njo več tekmovali. Kakšen preokret v dveh desetletjih!

Po prevratu so se slovenskemu gledališču odprli še lepši vidiki. V svobodni narodni državi je gledališče v Ljubljani postalo poleg beograjskega in zagrebškega osrednje državno gledališče. Poslopje ob sedanji Aleksandrovi cesti je dobila opera in v njem je naša odskora glasba doživela že mnogo triumfov — z domačimi umetniki, pretežno domačim orkestrom in v bleisku, kakršnega si Slovenci nekoč nismo mogli in smeli privoščiti. Gledališko poslopje, ki so ga danes pred štiridesetimi leti izročili javnosti deželni glavar Oton Detela, z deželnimi odborniki Ivanom Murnikom, dr. Francem Papežem in dr. Josipom Vošnjakom, stoji na eni najlepših točk Ljubljane kot imponantni spomenik naših bojev in zmag v borbi za kulturno samostojnost. Okolica tega renesančnega poslopja se je v zadnjem desetletju močno izpremenila. Aleksandrova cesta je dobila velikomestni videz in krasno perspektivo v preurejeni park; spominski sohi dveh velikih pionirjev naše gledališke umetnosti, Borštnika in Verovška, nemo govorita o zgodovini naše kulture. Operno gledališče je bilo v zadnjem času prenovljeno na zunaj in na znotraj, a časi, ko so v njem svetili s plinom, ker se je električna naprava videla predraga in preveč moderna, so že dolgo za nami. Tako bo pred štiridesetimi leti otvorjeno gledališče še dolgo trdnja vez med našo preteklostjo in sedanostjo, hram naših muz in ponos našega mesta.

Ivan Škerlj na mrtvaškem odru

Novo mesto, 28. septembra. Včeraj okrog 16. ure je v svoji vili na Trdinovi cesti po daljšem mučnem trpljenju preminil višji sodni svetnik v pokopju g. Škerlj Ivan. Čestitljivi starček se je rodil 1848 v vipavski dolini, v Vrhopolju. Po gimnazijskih študijah v Ljubljani je študiral pravo na Dunaju in bil vnet član »Slo-

venijec. Prvo službo je nastopil v Ljubljani, nato pa je služboval še v Škofji Loki, Črnomlju, Kranju, Žužemberku in v Novem mestu, kjer je stopil v zaslužni pokoj. V Ljubljani si je izbral svojo življenjsko družico gđ. Ano Trdinovo, sorodnico pisatelja Janeza Trdine. V srečnem zakonu se mu je rodilo pet sinov in hčerka: Milan je univerzitetni profesor v Ljubljani, Vladimir je umrl star šele 23 let, ko je dokončal baš medicinski študij, Amad, ravnatelj novomeske gimnazije, je umrl 1927, hčerka Ana, ki je bila očetuvdovcu največja opora in duša družine, je umrla 1929, Ivan je gimnazijski profesor v Ljubljani, a Stanko je docent na beograjski univerzi.

Pokojnik, ki je imel široko duševno obzorje in je bil zaveden Slovan, je kot dijak preživel taborsko dobo. V Kranju je bil član znanega krožka, nazvanega »Jour fixe«, katerega duša je bil sam Janez Mencinger. Bil je predsednik čitalnice v Kranju in v Novem mestu, poleg tega še član nešteti drugih narodno obrambnih društev, ki ga bodo gotovo ohranila v kar najlepšem spominu. Z veliko pozornostjo je zasledoval literarno gibanje doma in na tujem, o čemer priča njegova krasna knjižnica. Ko je prišel leta 1886, v Novo mesto, se je v njem mahoma uživel in si zgradil lastni dom. Usoda njegovega rojstnega kraja, kamor ga je pot prej čestokrat vodila, pa je starčka po vojni hudo zadel. V pokopju je užival med ljubljenskimi otroki zavidanja vredno družinsko srečo, ali po smrti zadnjih dveh otrok je postal bolj in bolj potr, kar ga je slednjič tudi priklenilo na bolniško posteljo. Pogreb splošno priljubljenega, uglednega moža bo v četrtek ob pol 16. popoldne na farno pokopališče v Smihelu, kjer tudi počiva pokojna žena in umrli otroci. Preostali nam še globoko sožalje!

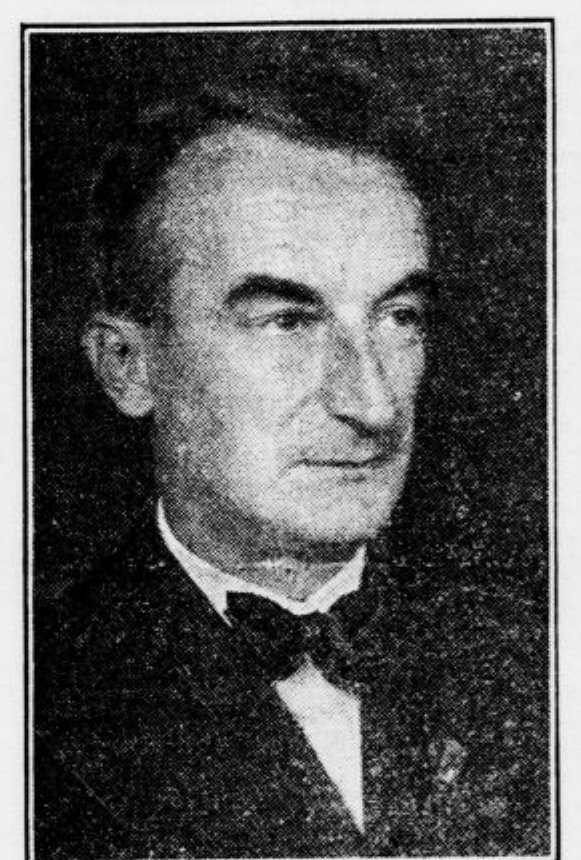
Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejši in najidealnejši odvajalno sredstvo.

venijec. Prvo službo je nastopil v Ljubljani, nato pa je služboval še v Škofji Loki, Črnomlju, Kranju, Žužemberku in v Novem mestu, kjer je stopil v zaslužni pokoj. V Ljubljani si je izbral svojo življenjsko družico gđ. Ano Trdinovo, sorodnico pisatelja Janeza Trdine. V srečnem zakonu se mu je rodilo pet sinov in hčerka: Milan je univerzitetni profesor v Ljubljani, Vladimir je umrl star šele 23 let, ko je dokončal baš medicinski študij, Amad, ravnatelj novomeske gimnazije, je umrl 1927, hčerka Ana, ki je bila očetuvdovcu največja opora in duša družine, je umrla 1929, Ivan je gimnazijski profesor v Ljubljani, a Stanko je docent na beograjski univerzi.

Pokojnik, ki je imel široko duševno obzorje in je bil zaveden Slovan, je kot dijak preživel taborsko dobo. V Kranju je bil član znanega krožka, nazvanega »Jour fixe«, katerega duša je bil sam Janez Mencinger. Bil je predsednik čitalnice v Kranju in v Novem mestu, poleg tega še član nešteti drugih narodno obrambnih društev, ki ga bodo gotovo ohranila v kar najlepšem spominu. Z veliko pozornostjo je zasledoval literarno gibanje doma in na tujem, o čemer priča njegova krasna knjižnica. Ko je prišel leta 1886, v Novo mesto, se je v njem mahoma uživel in si zgradil lastni dom. Usoda njegovega rojstnega kraja, kamor ga je pot prej čestokrat vodila, pa je starčka po vojni hudo zadel. V pokopju je užival med ljubljenskimi otroki zavidanja vredno družinsko srečo, ali po smrti zadnjih dveh otrok je postal bolj in bolj potr, kar ga je slednjič tudi priklenilo na bolniško posteljo. Pogreb splošno priljubljenega, uglednega moža bo v četrtek ob pol 16. popoldne na farno pokopališče v Smihelu, kjer tudi počiva pokojna žena in umrli otroci. Preostali nam še globoko sožalje!

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejši in najidealnejši odvajalno sredstvo.

Miroslav Ambrožič načelnik Sokola KJ

Načelnistvo našega Sokolstva prehaja iz izvežbanih rok dosedanjega načelnika br. Ivana Bajžla v roke preizkušnega sokolskega delavca Miroslava Ambrožiča, ki je tako rekoč vse svoje življenje preživel v sokolskem delu. Telovadil je že kot narasčajnik v svojem rojstnem mestu Kranju, postal tamkaj z 18. leti duševni načelnik in je bil s pokojnim Evgenom Sajovicem duša sokolskega pokreta v Gorensko. Že takrat sta izdajala vestnik gorenske župe, vsemu Sokolstvu pa je bil namenjen »Slovenski sokolski koledar«, ki izhaja še sedaj pod imenom »Jugoslovanski sokolski koledar«. Ko je bila v Ljubljani pred vojno ustanovljena Slovenska sokolska zveza, je postal br. Ambrožič član njenega tehničnega odbora pod načelnstvom br. dr. Murmika.

Po svojem odhodu v Trst, kjer je bil zaposlen kot stavec, pozneje kot faktor in slednjič kot ravnatelj tiskarne »Edinosti«, je posvetil vse sile popolni reorganizaciji Sokolstva v Trstu in našem Primorju. Njegov smotorno delo je pokazalo izredno velike uspehe in lahko trdimo, da je bila tržaška župa pred vojno ena najboljših v slovenskem Sokolstvu. Hkratu je br. Ambrožič izdal tudi v Trstu župni vestnik, sodeloval pa je tudi pri »Slovenskem Sokolu«, vodil sokolsko rubriko pri dnevniku »Edinosti« in se sploh močno literarno udeleževal v sokolski stroki. Tik pred

prevratom se je vrnil iz vojaške službe v Trst in vodil tamkajšnje sokolsko društvo tudi še po prevratu kljub težkim dnevom. Za časa prevrata je bil načelnik varnostne straže vse do vikorakanja Italijanske vojske. Ko so kasneje Italijani pričeli ovirati sokolsko delo in so med drugim zaplenili tudi njegovo brošuro o Sokolstvu, je bil to italijanskim oblastvom povod, da so pričeli br. Ambrožiča preganjati. Leta 1920. je bil po požigu Narodnega doma, kjer je izgubil vse svoje imetje, pregnan v Ljubljano. Tudi tukaj je posvetil vse odlične sposobnosti Sokolstvu, postal je načelnik ljubljanske sokolske župe in podnačelnik Jugoslovanske sokolske zveze. Pozneje je kot načelnik Saveza nekaj let vodil vse tehnično delo v našem Sokolstvu. Urejeval je tudi »Sokolski Glasnik«, savezno glasilo, in pa strokovni list »Prednjak« za vadiateljstvo. Kmalu po osvojitvi Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije je bil imenovan za namestnika načelnika br. Bajžla, sedaj po odstopu njegovem pa za saveznega načelnika. Lani je izdal krasno knjigo »Metodika sokolske vzgoje«.

Br. Miroslav Ambrožič se je rodil 17. julija 1885 v Kranju kot sin kipa in pozitarja. Oče ga je namenil duhovniški. Med tem časom je pričel izdajati tudi odlično revijo »Slovenski tisk«.

Pozdravljamo br. Ambrožiča na načel-

Danes in še par dni!

Richard Tauber

v svojem najnovejšem filmu

SIMFONIJA LJUBEZNI

Tauber kot Cavaradossi v »Tosci«

Predstave ob 4., 1/8 in 1/10 zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

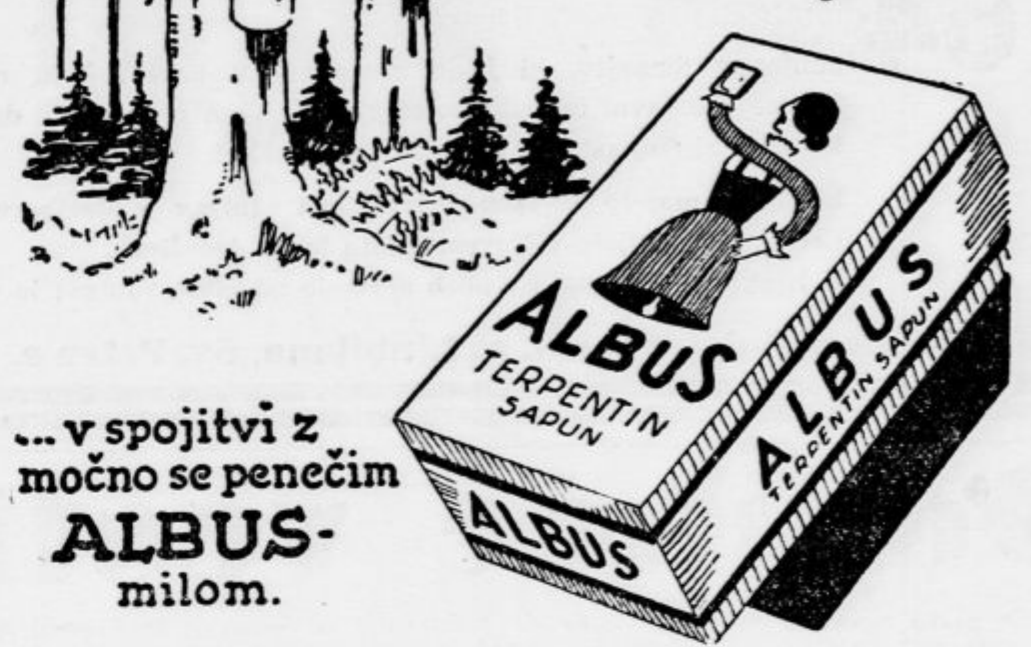
no, ker bi Jernej utegnil postati smešen. Zato je potrebna opreznost in režija mora omiliti vsako stvar, ki bi se videla pretirana. Sicer je Mahovsky dramatično izoblikoval samo Jerneja, ki je v vsakem prizoru absolutno osrednja figura, vse ostale osebe so bolj ali manj karikature. V Brnu so jih take tudi postavili na oder, n. pr. obločene naše narodne noše. V moji režiji je to ublaženo. Naš Jernej je popolnoma človeški, ostale osebe pa so bolj naznačene nego karikature in se samo nekoliko odbijajo od Jerneja kot nositelja vsega dejanja. Tako se je pri nas delo Mahovskega približalo dramski operi. — Scenično je opera dokaj stilizirana, kar je bilo potrebno zaradi Jerneja, ki zahteva poantiranje. Sicer pa rabim kar najbolj preprosta sredstva in ne obtežujem dejanja s premočnimi sceničnimi efekti. Priznati pa je treba, da je ta opera sestavljena s precejšnjim poznavanjem opera, tako da že sama vsiljuje igralcu logično igranje; tudi glasba je temu prikladna.

Kakor dirigent g. dr. Švara (glaj včerajšnje »Jutro«), je tudi režiser g. Delak prepričan, da si bo Mahovskega »Hlapec Jernej« osvojil naše občinstvo.

„Pravica do greha“ in „Beli konj“

Zagrebsko gledališko pismo
Zagreb, 27. septembra
V Malem gledališču smo imeli premiero komedije češkega avtorja Vilema Wernerja »Pravica do greha«. Pisec ni položil težišča v situacijsko komiko, marveč je skušal dati

Terpentin
razkraja
nesnago še
hitreje....

...v spojitvi z
močno se penečim
ALBUS-
milom.

ALBUS-terpentinovo milo
je zanesljiva pomoč pri pranju Vašega doma
čega perila. ALBUS-terpentinovo milo se
močno peni in lahko razkraja nesnago.
ALBUS-terpentinovo milo varčuje Vaše
perilo in Vam olajša pranje.

Požar v Dolenjem Logatcu

Logatec, 28. septembra. Turobno piskanje tovarniške sirene in plat zvona pri obeh cerkvah je skalilo v tork zvečer nočni mir in oznanilo preplašenemu prebivalstvu, da zopet gori neke gori. S strahom so iskali ljudje grozeče znamenje in videli, kako se vali proti nočnemu nebu s požastno krvavo svetlobo ozarjeni gosti stebel dima. Vnela se je na Brodu žaga g. Gabriela Oblaka, bivšega dolenjelogaškega župana.

Na mestu nesreče se je mahoma nabralo mnogo ljudstva in interverirali so tudi gasilci obeh gasilskih društev, vendar poslopja ni bilo mogoče več otepi plamenom. Zato so se gasilci omejili bolj na obrambo zraven stoječe strojnice, kjer je bila do nedavnega električna centrala, in na varstvo v bližini stoječih drugih objektov. Kako je nastal ogenj, ni točno znano. Podnevi je žaga še obratovala. Gospodar je utrpel s požarom občutno škodo, ki pa bo najbrž vsaj delno krita z zavarovalnico.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice urejeno prebavo. — Specialni zdravniki silnega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Težavna preiskava zločina v Jagodini

Novo mesto, 28. septembra. Kakor smo poročali, je bil v soboto 17. t. m. pomoči izvršen v naselju Jagodini pri Hmeljniku zavraten napad in je postal žrtev napadalec 27letni bosanski drvar Stefan Djak. Naboji lovske puške so mu šestkrat prestrelili čreva in je bilo stanje nesrečnega Bosanca obupno, ko so ga čele po dveh dneh prinesli v bolnišnico usmiljenih bratov. Preizkušeni roki znanega kirurga, primarija bolnice g. dr. Pavliča pa je uspela silno težka operacija in bo ranjenec, če ne nastopijo komplikacije, okreval.

Takoj po napadu se je raznesla vest, da je bil nesrečni delavec obstreljen po nesrečnem naključju. Napad je bil baje namenjen neki drugi osebi. Takoj po napadu so orožniki aretirali dva sumljiva mladeniča in sicer brata Martina in Jožeta Gačnika iz Podturna, ki pa zanikata vsako krivdo ter trdita, da sta vso noč prespala doma na svilih. Napad je bil izvršen v temi in napadalcu so bili po izjavi ranjenega Djaka in njegovega spremljevalca, ki je bil tudi lažje ranjen, vsi maskirani. Težavna preiskava se vrši z veliko vneto.

KULTURNI PREGLED

Režiser Delak o operi

„Hlapec Jernej“

Režijo in inscenacijo opere Mahovskega »Hlapec Jernej« je prevzel režiser g. Delak. O delu in o svoji režiji nam je izjavil približno to-le:

Pokojni Alfred Mahovsky je sam priredil operni libreto, in sicer po tekstu gospe Jirku, ki je — kakor znano — prevela v nemščino Cankarjevega »Hlapec Jernej«, izvemši tekst za zbor ob koncu opere, Mahovsky skoraj nikjer ne rabi besed, ki jih ne bi rabil Cankar. Ta libreto je prevel v slovenščino g. Mile Klopčič, ki se je absolutno držal Cankarja; na nekaterih mestih sta prevajalec in g. ravnatelj Polič to ali ono stvar muzikalno retuširala, samo da je ostalo izvirno Cankarjevo besedilo. Vsekakor je literarna pot »Hlapec Jernej« v naši operni literaturi kaj redek pojav: slovenska novela se vrača k nam kot nemška opera, čije libreto je treba zopet prevesti v slovenščino. — Seveda, skladatelj si je dovolil, da je po svoje razvrstil vloze in nekatere situacije izoblikoval tako, kakor se prilagaja njegovim opernim namenom. Tako je posebno omeniti prizor pred cerkvijo, ki je dokaj nezavesten od Cankarja. Sicer obsega opera »Hlapec Jernej« sedem slik. Prva se dogaja na Sitarjevem domu, druga pred županom, tretja ob srečanju Jerneja s študentom, četrta na hodniku ljubljanske

sodnije, peta v zaporu, šesta pred cerkvijo, sedma pa zaključuje opero s požarom.

Kako je Mahovsky domel in prikazal hlapec Jerneja? Ne kot revolucionarja, marveč kot trpca, reveža, ki ga povsod preganjajo. Tako umevanje je v toliko nevar-

Režiser g. Delak

DNEVI NAKUPA SREČK so tu!

64

milijonov dinarjev, ki bodo razdeljeni v novem kolu med igralce v državni razredni loteriji. Tudi Vam bi bil večji dobiček dobrodošel, zato ne ostanite brez srečke!

Kupiti jo morete v vseh podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Trbovljah, v Novem mestu in v Jesenicah.

V Ljubljani jih dobite v obeh oglašnih oddelkih »Jutra« in v

Zadružni hranilnici r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Domače vesti

• Velik javen političen shod JRKD v Krško dolino bo v nedeljo v Dolenjskih Toplicah na kopališkem trgu. Govorili bodo poleg ministra g. Pučija tudi drugi narodni poslanci. Shod je namenjen vsej tostranski Krški dolini. Ker bo to prvi večji shod v tem srezu in izven Krškega na Dolenjskem, se ga udeležijo zastopniki vse Krške doline.

• Delovanje JRKD v šmarnskem srezu. V nedeljo ob 9. bo sešla širšega sreskega odbora JRKD v šmarju pri Jelsah v tajniških prostorih (v posojilniški hiši). Dnevni red: poročila narodnega poslancina g. Spindlerja, tajnika in blaginjskega, akcija za obdobje, prizadeje po suhi in toči, določitev prostornih tečajev in razne tečajne zadeve. Popoldne se bo vršil shod na Donški gori. Dne 9. oktobra dopoldne po prvi maši bo shod in ustanovitev krajevnih organizacij v Kostivnici. Dne 16. oktobra dopoldne po shod in ustanovitev na Sladki gori. Na vseh shodih bo poročal g. narodni poslanec Spindler o delovanju in narodni skupščini ter o političnem položaju.

• Delo JRKD v pujskem srezu. Nova vsenarodna in vsedržavna stranka beleži lepe uspehe tudi v pujskem srezu. Zasluža za to gre predvsem narodnemu poslancu g. Lovru Petovarju in pa tamkajšnjim sreskim in krajevnim organizacijam. Ker je organizatorstvo delo v srezu končano, se je sreska organizacija odločila, da priredi nekoliko manjših manifestacijskih shodov in tako informira pristaje o političnem in gospodarskem stanju v državi. Tak shod se bo vršil tudi v nedeljo, 2. oktobra, po rani maši na trgu v Vurbergu.

• Osebnost. Pomočnik direktorja državnih železnic v Ljubljani g. Svetolik Gajić je premeščen v direkcijo jugoslovenske rečne plovbe v Beogradu.

• Iz banovinske in državne službe. Z odlokom kr. banske uprave v Ljubljani so imenovani: Karol Vrisk za banovinskega ekonomsko-vrilskega dolžnostnega kmetijskega referenta za novomeški srez; Franc Colarič za banovinskega cestnega nadzornika-uradnega pripravnika pri cestnem odboru v Murski Soboti ter Antonija Prebil za zvančeno 3. stopnje pri banski upravi v Ljubljani. Zdravniško-uradniški pripravnik v splošni bolnici v Mariboru dr. Mirko Sesardič je podal ostavko na državno službo. Z odlokom kr. banske uprave so imenovani: uradniški pripravnik Konrad Čeh za žigosarja pri oddelku kontrole mer pri sreskem načelnstvu v Mariboru; levi brez; dnevnikar Vladimir Zorant za uradniškega pripravnika pri državni bolnici v Ljubljani; Karol Krašovec pa za službenika 2. položajne skupine pri državni bolnici v Ljubljani. Trajno sta upokojena policijska stražnika 1. razreda Josip Benulič pri upravi policije v Ljubljani in Anton Vrtovec pri predstojništvu mestne policije v Mariboru.

• Vojaške vesti. Na službovanje sta pridružena žandarmerijski kapetan 1. razreda Milan Kovčič, doslej komandir mursko-bošnjaške čete kot komandir bečke-reški četi, žandarmerijski major Vladimir Narandžić, doslej v Velikem Bečkereku, kot komandir mursko-bošnjaške četi, pehotni narednik vodnik 2. razreda Franc Vovčič na pa je upokojen. — Kapetan korvete Vladimir Naglič je imenovan za komandanta kr. broda »Oraoz« poleg dosedanjega redne službe na pomorski vojni akademiji v Dubrovniku.

• Imenovanje. Za oblastnega upravnika humanitarnih fondov pri direkciji državnih železnic v Ljubljani je imenovan z odlokom prometnega ministrstva svetnik železniške direkcije g. Julij Bučar.

• Povratek v domovino iz Argentine. V zadnjem času vlagajo razne stranke, ki nimajo sredstev za pot iz Argentine v domovino, same ali po svojih v domovini prošnje na različna ministrstva in celo na dvorno pisarno Nj. Vel. kralja, da bi se jim omogočil povratek in na bi domača oblast plačala prevozne stroške. Kr. poslanstvo v Buenos Airesu opozarja vse prizadete, da je edini možni način, če hoče kdo spraviti svojega rojaka iz Argentine nazaj v domovino, ta, da mu kupi vozni listek in ga pošlje v Buenos Aires. Prevozne karte za pot iz Argentine (od Buenos Airesa do potniškega bivališča) se morejo kupiti pri glavnih zastopstvih, ki imajo svoj sedež v Zagrebu) naslednjih koncesioniranih parobrodskih družtev: »Chargeurs Reunis«, »Cosulich Line«, Kr. Holandski Lloyd, »Italia«, »Norddeutscher Lloyd«, »Royal Mail Line«, »Societe Generale des Transports Maritimes«.

• Slovenec iz Jeruzalema, francižanin P. Tomaž Perovšek, je po šestnaestletni odsotnosti prispel te dni na dvomesečni dopust v staro domovino.

• Vasja Pirc v Karlovcu. Šahovski klub v Karlovcu je povabil na dvodnevno gostovanje Vasjo Pirc, ki je privedel »multa« produkcijsko. Pred početkom je g. Pirc pozdravil predsednik šahovskega kluba ter omenil, da je g. Pirc baš v Karlovcu napravil prvi korak k svojemu moštovski karieri. V simultanki, ki je trajala tri ure, je dobil 16 partij proti 25 igralcem. 8 jih je remiziral, 1 pa je izgubil. Predvečernjim je Pirc v dvorani mestne hiše igral slovo partijo proti šestim igralcem in je pet partij dobil, eno pa je izgubil.

• Obletnica smrti Iva Severja. Iz Zagreba nam pišejo: Te dni bo obletnica smrti Iva Severja, slovenskega kritika in pisatelja, znanega po »Samorodnosti« in drugih kritičnih delih. Njegovo dobro srce vedno ceniti posebno njegovi mnogobrojni prijatelji in znanci v Zagrebu. V spomin njegove smrti so sklenili zagrebški slovenski pevci zapeti 30. t. m. ob 16.30 na njegovem grobu nekaj žalostnih. Upamo, da počastimo vsi, ki smo našega idealnega in nesebičnega narodnega delavca poznali, njegovo obletnico tako tragične smrti. Zbirališče bo na Mirogoju ob 16.15 pred novo kapelico. Zadržanka za pokojnikom bo v ponedeljek ob pol 7. v cerkvi Sv. Roka.

Krasne in divne so cvetne girlande in lepe so rože v vrtičku.

Še lepše pri Slamiču onkraj verande je v kmetisko-gorenjskem kotičku.

• Ustanovitev katastrske uprave v Radovljici. Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglasa, da bo novo ustanovljena katastrska uprava v Radovljici začela poslovanje 3. oktobra za teritorialno območje sreskega načelnstva v Radovljici. Vsi interesi na tem področju naj se odslej obračajo v svojih zadevah na novo upravo in ne več na ono v Kranju.

• Službeni list dravske banovine objavlja v 77. številki: Pojasnilo k tarifni postavki 47. zakona o takсах in k členu 56. zakona o zadržkih državnih uslužbencev; odpoved trgovinski in plovitvene pogodbe po Nemčiji; odredbo o imenovanju komisij za pregled in razredbo sadja ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.

• Požar v železnici pri Sv. Barbaji v Slovenskih goricah je 23. t. m. ob 13. pri vdolvi Potočnikovi začelo goreti. Huden veter je zanesel gorečo slamo na Brezniko.

postavimo. »Trije mušketirji« nedvomno učinkovali in zmazali. Benatzeška glasba ima nekoliko duhoviti aluziji in posrečenih »šlagerjev«, ki so že do dobrega popularni. Boljšega komentarja te glasbi ni treba, dasi bi mogli obsežno debatirati v njeni kvaliteti, ki je daleč nad »operetnim« nivojem in o njeni instrumentaciji. Poudariti pa je treba to, da je glasba stilno v velikem nasprotju s časom, v katerem se dejanje odigrava.

Izvedba je bila za naše razmere dobra, vendar je vprašanje, ali je bila absolutno potrebna. Njena absolutna potreba bi bila dokazana samo tedaj, če bo imel ta »Beli konj« srečo, ki jo radi pričakujemo od beloga konja, namreč če bo polnil gledališko blaginjo. V tem smislu bi toplo pozdravili njegov prihod, a njegovo glavo bi okrasili z najlepšim nakitom. Če pa uvažujemo, da ta komad stoji in pada s svojo blestajočo opremo in da si tega v naših razmerah ni mogoče privoščiti toliko kot v inozemstvu, kjer računajo z izvedbami en snite, tedaj tudi vračanje »Belega konja« postane nekoliko problematično. Treba pa je priznati, da so pri nas mnogo storili v njegov prid in da v naših razmerah skoraj nismo pričakovali take izvedbe. Toda krizo si čutili vzile temu: gijasi so nekajkrat nastopili v istih kostumih, med tem ko se n. pr. v Budimpešti ali na Dunaju 30–40krat preoblečejo. V naši izvedbi so bile črtane nekatere scene, toda slavni salburški »Schnirler« regenc je ostal. Po moji sodbi bi imel komad večji uspeh, če bi za dali lokalizirane, na katero naše jezero. Z našimi tipi, z glorifikacijo naših krajev. Pri nas bi po vsej verjetnosti našli še srečnejših tipov kakor

va dva lepa hrama. Ker je pa bilo vse kri to s slamo in ueloma leseno je vse požri plamen. Velika je bila nevarnost za ves vrh, barboški gasilci z domačini so jedva preprečili nadaljnje razširjanje ognja. Zaravrovano je bilo za malenkost. Govore, da je bilo zažgano iz maščevanja.

VSE MADEŽE

na oblekah kakor tudi na svili, posebno pa na barvastem usnju Vam očisti

CISTEN

(ni vnetljivo).

Zalogo ima staroznana

Drogerija Kanc, židovska 1

• Pretep na svatbi. Nekatje v okolici Vurberga so se svašte nalezli rujne kapljice in se stekli. Posestnik Alojz Blanc je zabodel z nožem v prsi svojega tovariša Mikliča. Ranjenca, ki ima močno poškodovana pljuča, so prepeljali v pujsko bolnico.

JUGOLUTZ PEČI, Ljubljana, šiška.

• Kuriva 33%, jeze 100% Ti prištedi Lutzovka!

• Obleke in klobuke kemično čist, barva, pilisra in ilka tovarna Jos. Rečič.

Življenjsko radost, delovno moč čutite samo tedaj, ako vaši notranji organi (želodec, jetra, ledvica) dobro funkcionirajo, če sta vaše telo in kri prosta tujih snovi, kar se zgodi s Sayleherjevo grenčico HUNYADI JANOS, izpito zjutraj na tešče pol kozarca, popolnoma naravnim potom. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem! Dobiva se v lekarnah, drogerijah in vseh boljših trgovinah.

Iz Ljubljane

• Zanimivosti z žilveškega trga. Drugače od sredah živahnih žilveški trg je bil bil večer skoraj mrtev, le sadni trg se je ta teden spremenil v praveči sadni sejem. Na šentpeterskem nasipu se je večeraj pojavila večja množina zelja, pripeljanega z lžanskega. Vsega je bilo 24 voz glav, drobnih, ker je pač tudi na lgu, kjer raste najlepše zelje, letošnja dolgočrajna suša močno škodovala pridelkom. Na lgu so sprva pokupovali glave po 0.90 Din kg, cene pa so na mestu zadnji čas močno padle. Zato so lžanci sedaj zelje raje pripeljali v Ljubljano, pa tudi tu so bile cene nizke.

Zelje je bilo sicer vse pokupljeno, toda po 0.60 do 0.75 Din kg. Svočlasi so lžanci izredno mnogo zelja izvozili v Idrijo, Al-dovščino in po drugi kraški kraj. Na sadnem trgu je prevladovalo belokrajsko grozdje. Metličani, v prvi vrsti pa kmetiči iz Kamenja pri Bubnarcih so postavili na trg nad 150 velikih košar lepega grozdja. Cene so bile 2 do 4 Din kg, smederevsko grozdje pa po 6, a štajerski hamburger, ki ga je bilo prav malo, na debelo po 6, na drobno pa po 8 Din. Sezona za češnje počenja. Prvotrsne bosanske slive cepenje so bile drage, po 6 Din kg, bosanske slive in domače češnje pa po 1.50 do 2.50 Din. Prav mnogo je bilo lepih in žilahnih jabolk po 3 Din, slabše kakovosti celo po 0.50 Din. Redko je večja množina žilahnih hrušk na trgu. Na prodaj so bile navadne domače Maslenke pa so bile po 6 do 7 Din. Zaradi neugodnega vremena je bilo prav malo gob. Nekla kmetica iz smledneške okolice je prinesla malo košaro gob, ki so bile mahoma prodane po 12 Din kg.

• Preporočila! Danes bo tov. France Geržel predaval o celjski resoluciji. Pričetek ob 18. Vsi in točno! V nedeljo, 2. oktobra bo ob 9. dopoldne v društveni čitalnici 23. redni občni zbor. Udeležba je strogo obvezna! Tovariši, ki bodo neopravičeno izostali, bodo črtani iz članstva!

• Uduženje ljubljanskih konservatoristov. Ima svojo redno letno skupščino v ponedeljek 3. oktobra ob 20. v posopju Glasbene Matice (Hubadova dvorana).

• Društvo »Tabor«. Drevi ob 20. bo predaval na članskem sestanku priznan predavatelj o narodnih manjšinah v Italiji. Člani in prijatelji iskreno vabljeni!

• Gledališki list. Za otvoritveno operno predstavo »Hlapec Jernej« izide povečana številka Gledališkega lista, ki bo prinesla razno interesantno gradivo, nanašajoče se na premijero in tudi na naš 40-letno udeleževanje v opernem poslopu prejšnjega Deželnega gledališča. Priobčene bodo tudi slike raznih oseb, ki so v ozki zvezi z delom v našem gledališču. Ta številka obsega 20 strani in stane 3 Din. Dobi se pri blaginji in pri biljetirjih.

• Mestna pilnarna priredi drev ob 20. V Prečni ulici v prostorih kuhinje Kraljeve Marije predavanje o pilnski kuhni, svzvano z brezplačno poskušnjo pripravljanih jedi. Vstop prost.

• Zveza bivših salezijanskih gojencev na Rakovniku bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 2. oktobra ob 9. na Rakov-

Urbas Marija nasl., najfinjšee kranjske klobase, Ljubljana, Komenskega 16. Tel. 2885

nku. Vabljeni so tudi tisti tovariši, ki še niso včlanjeni v Zvezl.

• Poroke. V vseh ljubljanskih župnijah je bilo avgusta letos 62 porok in sicer: v stolnici 2, pri frančiškanih 19, pri Sv. Petru 15, pri Sv. Jakobu 8, v Trnovem 8, v Šiški 8, na Viču 2.

• Zaradi detomora 1 mesec pogojno. Pred sodnikom poedincem dež. sodišča s. o. s. g. Jakobom Jermanom je bila večeraj neka 53 letna posestnica z Moravske gore obsojena zaradi detomora na 1 mesec zapora, pogojno za 1 leto. Kratka razprava je razgalila pravo družinsko dramo. Mož je v Kanadi že 2 leti. Žena pa je 10. maja letos porodila žensko dete, ki ga je zadušila tako, da mu je vtaknila prst v usta.

• Žalostna zadeva. Večraj je na policiji prijavil delavec Alojzij, da je imela njegova 21 letna sestra ljubavno razmerje z nekim mizarskim pomočnikom, ki pa je znal dekle pregovoriti za odpravo ploču. Po splavu se je pa začelo dekletu mešati in so jo morali dati v umobolnico, kjer se nahaja še sedaj. Epilog te zadeve, v kateri je zapletena tudi neka babica, bo pred sodiščem.

• Aretacija mladega pustolovca. Večraj zjutraj je policija aretirala 25 letnega Antona B., rojenega v Benkovcu v Dalmaciji in pristojnega v Maribor, ki je osumljen, da je neki kuharici na Cetinju izmaknil 2400 Din. Fant, ki je sicer nekoliko zmešan in se tudi rad izdaja za medicina, zavrzuje zanki.

• Tatvine. Izpred garaže »Triumph« na Celovski cesti je nekdo v torek odpeljal kolo Maksu Lebnu iz St. Vite. Kolo je vredno okrog 1000 Din. V delavnici krojaškega mojstra Franca Jerasa na Glinceh se je splazil neki lopov in mu odnesel dva para hlač v vrednosti 600 Din.

• Zavalha. Osrednje društvo nežnih poštinih in brzojavnih uslužbencev, krajevna skupina Ljubljana se občinstvu iskreno zahvaljuje za naklonjenost ob priliki tobole. Osobito se zahvaljuje trgovstvu za krasne dobrote. Hvala tudi uradnim organom ter sploh vsem, ki so s svojo naklonjenostjo pripomogli, da je prireditel lepo uspeła. — Odbor.

• Nov zdravnik. Dr. Danilo Breznigar, zdravnik v Ljubljani, je bil dne 16. t. m. vpisan v imenik zdravniške zbornice.

• Pouk jezikov francosčine, angleščine, nemščine, španščine in skupnari za posameznike. Prijave od 6.—7. večer Beethovnova ulica 7, pritličje. — Prof. S. Jeras-Guino.

• Katja Delakova, pri nas že znana umetnica otvori v Ljubljani moderno in vsem hiškimskim zahtevam odgovarjajočo šolo za ritmično gimnastiko in plesno umetnost. Umetnica, ki je svoje študije sklenela na Dunaju, kjer je vodila svojo lastno šolo, je ljubljanskemu občinstvu dobro znana kot plesalka prvotrsnih kvalit. Šola obsega naslednje tečaje: gimnastiko za otroke, ritmično gimnastiko in telesna kultura, umetniški ples; stilni, ljudski in nacionalni ples, baletni eksperimenti in gledališki ples. Da bo šola dostopna vsem, je pouk mogoč tudi posameznikom in zaključnim družbam; gospe pa, ki hočejo ohraniti ali pridobiti vitko linijo, bodo imele svoj posebni tečaj. Otvoritev šole bo 1. oktobra ob 10. do 11. dopoldne in od pol 17. do pol 18. v palači »Graf« na Masarykovi cesti, peto nadstropje (dvigalo). Vstop v šolo je mogoč ob vsakem času. Tako dobi sedaj tudi Ljubljana moderno šolo za telesno kulturo.

• Plesalka Meta Vidmarjeva, učenka Mary Wigman, sprejema učence (dame, gosposde, otroke) vsak dan med 18. in 19. Starj trg 19.1.

• Gospodinska šola Mladikar. Vpisovanje se bo vršilo 29. in 30. t. m. od 9. do 12. ure v poslopu »Mladice« Pounk se prične 1. oktobra ob 8. uri.

• Tečaj ja esperanto bo otvoril Klub esperantistov v Ljubljani v torek 4. okt. ob 19.30 v šentjakovski šoli. Učnina 20 Din, za dijake 10 Din mesečno. Pričase sprejema vodstvo kluba v šoli navedenega dne.

• Na avtobusni progi Ljubljana-Vodice. Cerklje-Kranj in obratno se šepremenj s 1. oktobrom dosednji vzorni red v toliko, da je ob nedeljah in praznikih odhod iz Kranja namesto ob 9.30 ob 9. ter namesto ob 15.35 ob 15.45, iz Ljubljane pa namesto ob 17.30 ob 17.45. Vse ostali dosednji vzorni red ostane neizpremenjen.

• Trgovina Ign. Zargi, Sv. Petra cesta št. 3 se je preselila v lastno hišo na Sv. Petra cesti št. 11., ter se pripravlja cenj. odjemalcem za nadaljnjo naklonjenost.

• Prvovrstna portugalska se toči v gostilni »Pri Jernejcu«.

• Prvovrstna postrežba, znižane cene v česalnem salonu E. & H. Fetič-Frankheim.

• Plesne vaje na Taboru. Začetek 2. oktobra. Vstop samo z vabil. Reklamacije vabil v pisarni Sokola 4. Tabor, vsak dan ob 17. do 20.

Iz Celja

• Ožji odbor za pomožno akcijo v mestni in okoliški občini tvori naslednji g.: Mr. Posavec in dr. Skobne kot zastopnika mestne občine, (namestnika Mar. čič in Voglar), Pečuh in Fr. Vitavski kot zastopnika okoliške občine (namestnika Mikan Vinko Kukovec in Janežič), Oset in Mihele kot zastopnika delavskih strokovnih organizacij (namestnika Hriberšek in Kocmur), prokurist Pečar kot zastopnik industrije (namestnik dr. Riha) ter ga Stermečka in dr. Gantar kot zastopnika karitativnih društev (namestnika Mihelečič in I. Zupančičeva). Nadzorstvo tvori g. Svetek, Mihelečič in Kocmur. Predsednik širšega akcij. odbora je mestni župan g. dr. Gorican, podpredsednik okoliški župan g. Kukovec, posle vodeti podpredsednik pa magistratni ravnatelj g. Ivo Šubic.

• Gasilsko predavanje. Sročji se je vršilo v prostorih celjskega gasilnega društva zanimivo in poučno predavanje o plinskih maskah. Predaval je g. inž. Menzig, predsednik udruženja gasilcev v Avstriji. Po predavanju se je vršil družabni večer v hotelu »Evropa«.

• Šahovski turnir. V nedeljo dopoldne se bo vršil v prostorih delavskega kulturnega društva »Svobode« v Celju šahovski turnir med Svobodo in SK Jugoslavijo iz Celja.

• Davčne prijave dohodkov od zgradb. Navodila so razvidna s poziva, ki je nabit na uradni deski pristojnega občinskega urada o domno davčne uprave.

• Širokopotezna akcija kurjih tatov. Poročilo smo že, da je celjska policija 26. t. m. aretirala 23 letnega že kaznovanega graverja Paika iz Kranja, ki se je najprej izdal za absolventa puškarske šole, in nekega letnega dečka s Teharja, ker sta

kradla kokoši. Dva njuna pajdaša, 23letnega delavca Martina Reberska iz Vrač pri Smarju in 20letnega delavca Jožeta Veglina iz Višnje vasi pri Voljniku, pa so prišli na podlagi izpovedi prvih dveh aretirancev. Ta štiripredna detellica je kradla perutnino vse od Smarja do Celja. Samo v teharskem in štirskem okolišu so ukradli okrog 50 kokoši in piščancev. Vsi oškodovanci naj prijavijo kakšno bližnji orožniški postaji ali pa policiji.

• Tatvina kolesa. V torek med 19. in 20. je neznan tat ukradel mizarju g. Podpečanu iz neke veže na Ljubljanski cesti 1000 Din vredno, črno pleskano kolo znamke »Pengeot«.

• V celjski bolnici je umrl v torek 58 letni dinar Ivan Turk z Gomilkega. V šentgotardu pri Planini se je 40 letni invalid Anton Kunstelj pri padcu občutno poškodoval po prsih. V smartnem ob Dreti je neki fant 26. t. m. napadel 19 letnega dinarja Antona Skoka ter ga z nožem težko ranil po levi rami in rokah. Kunstelj in Skok se zdravita v celjski bolnici.

• Ne pozabite na svojo srečo, ki se vam nudi, ako kupite srečke drž. razredne loterije, ki jih dobite v podružnici »Jutra« v Celju.

• Mestni kino bo predvajal danes ob 20.30 izvrstno kriminalno dramo »13. porotnik« in dva zvočna žurnala.

Iz Maribora

• Vse naročnike »Jutra« in »Mariborskega večernjaka Jutra« obveščamo, da se je prečelila tudi uprava obeh listov v Gosposko ulico 11, dvorišče, desno, I. nadstr. in posluje z današnjim dnem že v novih prostorih, kjer je tudi že uredništvo obeh listov.

• Jubilej zavednega narodnjaka, Pet. desetletno priznanje danes upokojeni višji stražnik Ivan Jarec. Zvezdni narodnjak je naročnik »Jutra«, odkar izhaja. Zvestemu prijatelju želimo še mnogo srečnih let, ob strani zveste mu družice Katice in sina Marjana.

• Mariborski mestni svet je na seji v torek večer podelil naslednja gradbena dovoljenja: Ignaciju Ozvatčiču za gradbo enonadstropne stanovanjske hiše ob Vrbanovi ulici, Ivanki Rebernikovi za gradbo tobačnega paviljona ob vogalu Gosposvetke in Vrtni ulice, Matiji Obratu za gradbo lesene lope z zidano prahnico pri hiši Loška ulica 51, tvrdki »Jugoslavija« za gradbo knalnice za svilo ob Meljski cesti, Gubčevi in Principovi ulici ter Mariborski tekstilni tvornici za gradbo kotlarne, dveh odprtih lok, skladišča z garažo ter stranišč v Motherjevi ulici. Uporabna dovoljenja so bila izdana Francu in Jožeti Snaj za enonadstropno stanovanjsko hišo v Kettejevi ulici, Mirku Blazniku za visokopritlično stanovanjsko hišo v Beograjski ulici in Ljubomiru in Emiliji Savič za enonadstropno stanovanjsko hišo v Kosarijevi ulici.

• Prvi letošnji premijeri v mariborskem Narodnem gledališču bosta v soboto 1. in v nedeljo 2. oktobra ob 20. Otvoritvena predstava sezone 1932/33 bo v soboto večer Cankarjeva komedija »Za narodov blazor« v režiji Joška Koviča. Sodeluje ves dramski ansambel, scenarijo je po režiserjevem navodilu napisal G. Ussar. V nedeljo 2. oktobra ob 20. bo premijera Goldonijeve komedije »Zvedave žene« v isti režiji.

• Glasbeni obisk Ljubljancev. Dne 10. oktobra bosta nastopila v Narodnem gledališču mlada, priznana slovenska umetnica, basist ljubljanske opere g. Marjan Rus, ki je izvrsten učenec mojstra gosp. Betetia in g. Karlo Rupeč, tudi v inozemstvu priznani virtuozi na gosli. Na klavirju tu bo spremljal kapelnik ljubljanske opere g. dr. Danilo Švara.

• Cercle français. Francoski krožek v Mariboru otvarja s 1. oktobrom naslednje francoske tečaje: 1. francoski otroški vtrec za otroke od 5. do 10. leta, od ponedeljkih in sredeh in petkih ob 15. do 16. v Cankarjevi ulici 5; 2. ponavljalne kurze za mladino, ki se učijo francosčine v šoli, ob ponedeljkih in četrtnih ob 14. do 16. v Cankarjevi ulici 5 in ob sredeh in petkih ob 8. do 10. ure v Grajski ulici 5; 3. štiri stopnjajoče se kurze za odrasle ob torkih in petkih ob 18. do 19. v realni gimnaziji in 4. konvenzijske sestanke ob petkih ob 18. do pol 20. v društveni čitalnici, Grajska ulica 5. Vpisovanje bo od 1. do 15. oktobra v kurzih samih ob zgoraj označenih urah. Mesečni prispevek znaša 40 Din za kurze po točkah 1. do 3, 30 Din za ponavljalne kurze za šolsko mladino in 20 Din za konvenzijske sestanke. Ako se udeležijo kurza več članov iste družine, se prispevek lahko primeroma zniža. V oktobru se plača namesto mesečnega prispevka članarina za leto 1932-33, ki znaša z vpisnino 50 Din.

• Sadna razstava. Pod pokroviteljstvom župana dr. Lipolda bo v dneš 5. 6. in 7. novembra v okviru velike prireditve »Maribor v jeseni« razstava vseh vrst sadja v večjem obsegu na verandi unijske pivovarne. Tam bo tudi perutninarstva in čebelarstva razstava ter vinska poskušnja, v veliki unijski dvorani pa bo pevski zbor JUU priredil v proslavo 70 letnice prvega slovenskega koncerta v Mariboru velik koncert, na katerega bo prišlo okrog 800 udeležiteljev iz vse dravske banovine. Uduženje sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev za dravsko banovino v Mariboru, Jurčičeva ulica 8/II, je soglasno sklenilo, da se udeležijo razstave in vabi vse svoje člane kakor tudi nečlane, da se prijavijo kot razstavljalci pisмено ali ustmeno najkasneje do 10. oktobra.

• Gostilničarstva nadaljevalna šola v Mariboru ima vpisovanje za vse tri razrede v soboto 1. oktobra in v nedeljo 2. oktobra, obakrat ob 10. do 12. v šoli na Zrinjskega trgu št. 1 I. nadstr., vrata 31. Ponavljalni izpiti bodo 3. in 4. oktobra, redni pouk pa se bo pričel v sredo 5. oktobra ob 17. Vse ostalo izvedo učenci in učence v šoli.

• Gremiljalna trgovska nadaljevalna šola v Mariboru ima vpisovanje v vse razrede v soboto 1. in v nedeljo 2. oktobra, obakrat ob 10. do 12. v šoli na Zrinjskega trgu št. 1 I. nadstr., vrata 31.

• Čudež narave v jeseni je pedvomno kostanjevo drevo nasproti vhoda v restavracijo Frančka Trafenika pri Unionu, ki se je skoro novo pomnovalo v zeleno

obteko in se v vsej kroni razvečelo. Mariborski hudomušneži pravijo, da daje cvetoče in zeleno drevo prav tako novo upanje na boljše razmere in življenje, kakor žborna Frančkova klet in kuhinja nasproti nje.

a— Nočni požar nad Mariborom. Predsinočnim je okrog 19. izbruhnil požar na stanovanjskem poslopju mizarja Kodriča na hribu Jelovcu št. 36 pri Brestermici nad Mariborom. Ogenj, čigar mogočni žar je bil viden tudi v Mariboru, je objel tudi bližnjo mizarstvo delavnico in je kmalu uničil oba objekta do tal. Sosedje, ki so ogledali pravočasno opazili, so rešili iz obeh poslopjij vse, kar se je pač rešiti dalo. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Kamnice in Maribora s težko motorno brizgalno, vendar pa niso mogli stopiti v akcijo zaradi nedostopnega strmega terena. Škoda je znatna in je le deloma krita.

a— V zadevi konkurza Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru je bila pri tožba bivših članov uprave Kristofiča, Zunkoviča in Kede zoper odločitev konkurza pri Stolu sedmorice v Zagrebu zavrnjena. Vsi, ki imajo kakše terjatve napram zadruzi, morajo vložiti zadevne prijave do 30. t. m. pri okrožnem sodišču v Mariboru. Pri razdelitvi konkurzne mase se pravočasno neprijavljene terjatve ne bodo vpoštevale. Ugotovitveni narek ne bo 6. oktobra, temveč 24. oktobra ob pol 10. v sobi št. 84 na mariborskem okrožnem sodišču.

a— Razvoj avtomobilizma je nedvomno potreben in za morajo vse oblasti podpirati, prepovedati pa je treba pravcarne avtomobilske hitrostne dirke po cestah in ulicah v veliko življenjsko nevarnost tisočih pasantov. Včeraj je prišlo okrog 11. dopoldne skoro do težke nesreče pred glavno pošto, ko je neki avtomobilist skoraj povozil gručo ljudi na ovinku. Isti avtomobilist se je že prejšnji dan odlikoval s podobnimi eksperimenti na raznih mariborskih cestah. Večina avtomobilistov je itak obzirna naprati pešcem in splošnemu mestnemu prometu, ostale »dirkače« pa bo morala policija nekoliko strožje nadzorovati.

a— K zagonetni smrti delavca Alojzija Repa iz Spodnjega Dupleka, o kateri smo poročali včeraj, izveemo naknadno, da je bil pokojni Rep star 58 let in da je bil zelo vdan pijači. Obdukcija trupla je ugotovila, da je zadobil Rep v nedeljo popoldne množične krepke udarce po vsem telesu, ima pa tudi počeno lobanjo, kar je povzročilo njegovo smrt. Kako je prišlo do teh poškodb, preiskuje orožništvo.

Iz Kranja

a— Mladinski pevski zbor iz Trbovelj v Kranju. Pod pokroviteljstvom krajevnega odbora Rdečega križa v Kranju priredil mladinski pevski zbor iz Trbovelj v nedeljo, dne 2. oktobra dopoldne v sokolski telovadnici Narodnega doma v Kranju vokalni koncert sodobne jugoslovanske mladinske glasbe, in sicer za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ob 9. uri, za meščane in okolice pa ob 11. uri po sporodu, ki je drugačen za sokolsko mladino, kakor za odrasle. Vstopnice za mladino so po 2 Din, za odrasle so pa numerirani sedeži po raznih cenah, ki so v Kranju za tovrstne koncerte že običajne. Čisti dohodek obeh koncertov je namenjen za revno rudarsko dečo mladinskega pevskega zbora. V mestu Kranju in v okolici se šolska mladina kakor tudi odrasli izredno zanimajo za ta mladinski koncert, saj jim je iz časopisnih prečišč znano, da so »Trboveljski slavci« s svojimi koncerti že odlično uspeli v Beogradu, Ljubljani in drugod po Jugoslaviji.

Iz Trbovelj

a— Sokolska drama ima sestanek v četrtek 29. t. m. ob 8. zvečer v Sokolskem domu, na katerem se bodo razdelile vloge. Dolžnost vseh igralcev in igralcev je, da se sestanek sigurno udeležijo, da se pričetek gledališke sezone ne bo zavlekel.

Iz Novega mesta

a— Kino »Doma« v Sokolskem domu odprva sezono 1932/33 z največjim zvočnim filmom sedanosti »Ben - Hur«. Predstave bodo v petek 30. t. m. in soboto 1. oktobra ob 20.15 ter v nedeljo ob 15.18 in 20.30 uri.

Iz Ptuj

a— Francoski krožek v Ptuj začne v začetku oktobra redne tečaje francoskega jezika. Za meščane se bosta vršila dva tečaja, tečaj za začetnike in nadaljevalni konverzacijski tečaj. Učnina bo znašala 20 Din mesečno za 2 tedenski uri. Prijave za oba tečaja sprejema g. Dušan Šestan učitelj na meščanski šoli. — Knjižnica krožka je odprta vsako sredo ob pol 18. v sobi krožka. — Občni zbor krožka bo 21. oktobra ob 18. uri v sobi krožka.

Gospodarstvo

Pasivnost našega delavskega zavarovanja

Glasilo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev »Radniška zaščita« je pravkar objavilo podrobne podatke o poslovnem rezultatu delavskega zavarovanja v preteklem letu, ki je bilo kakor znano hudo pasivno. Pri bolniškim in nezdgodnem zavarovanju znaša samo za preteklo leto primanjkljaj vseh organov Osrednjega urada 36,6 milijona Din. Iz članka, ki ga je v isti številki revije objavil ravnatelj OUZD v Ljubljani dr. Bohinjec posnemamo naslednji značilni odstavek:

»Po računskih zaključkih Osrednjega urada znašajo deficiti v bolniški in nezdgodni panogi skupaj 83 milijonov Din. rezervni fond pri osrednjem uradu in pri vseh okrožnih uradih pa samo 55 milijonov Din, ki pa niso niti likvidno na razpolago, ker leže v zaostankih na neplačanih prispevkih v znesku 170 milijonov Din. Tako stanje našega delavskega zavarovanja ne dopušta niti dneva odlašanja reforme, temveč zahteva globokih ukrepov, da se zavarovanje reši. V resno nevarnost prihaja likvidnost nezdgodnih rent, kajti dajatve v bolniškem zavarovanju omogočajo danes samo še krediti pri nezdgodno-zavarovalni panogi, ki zaradi pasivnosti bolniško-zavarovalne panoge na povračilo teh kreditov ne more niti računati.

To veliko pasivnost, ki ogroža torej obstoj zavarovanja je na ena strani povzročila

društvene blaginje in tudi OUZD v Ljubljani, Novem Sadu in Vel. Bečkerek, bi bil primanjkljaj le malenkosten. Absolutno največji primanjkljaj imata okrožna urada v Beogradu in Zagrebu (skupaj okoli 12 milijonov Din). Pri nekaterih uradih doseže primanjkljaj eno četrtino in celo eno petino vseh izdatkov.

Odstotek izdatkov za posamezne dajatve je prav različen. Tako znaša pri uradu na Sušaku hranarina 61% vseh izdatkov, (OUZD Ljubljana 28%), račun upravnih stroškov pa pri uradu v Subotici 26,7%, pri uradu v Nišu 25,6%, pri uradu v Skoplju celo 31%, dočim znaša pri uradu v Ljubljani le 16,6%. Pri Trgovskem bolniškem in nezdgodnem društvu v Ljubljani pa komaj 8,8%. Tabelarični pregled nam nudi nebroj slabejših gradiv, ki kaže, da niso »prezenci« prispevke vedno vzrok pasivnosti.

Zanimivi so končni podatki iz letnega poročila glede zastankov na prispevkih. Ti znašajo pri »Merkurju« (Zagreb) 14,7%, pri Trg. boln. podpr. društvu v Ljubljani 18,1%, pri OUZD v Ljubljani 24,7%; vsi ostali organi imajo večje zastanke, ki znašajo pri OUZD v Skoplju celo 82,6%, pri OUZD v Nišu 70,6%, pri OUZD v Beogradu 67,2% in pri OUZD v Subotici 61,2%. Tako ogromni zastanki morejo biti le posledica malomarnosti v poslovanju in kažejo, da naše delavsko zavarovanje ne bo prišlo prej v red, dokler se v poslovanju posameznih uradov ne napravi red. Potem bodo tudi izginili veliki primanjkljaji.

Veliko zborovanje belokrajinskih vinogradnikov v Metliki

Metlika, 25. septembra

Društvo »Bela Krajina« v Ljubljani je skupaj z vinarsko zadruzo »Belokrajanska klet« v Ljubljani sklicalo pred nedeljo sestanek belokrajinskih vinogradnikov v Metliki. Temu pozivu se je odzvalo prav veliko število vinogradnikov, tako da so bile zastopane vse vinske gorice širne okolice Metlike. Zborovanje so se iz Ljubljane udeležili: dr. Riko Fux, dr. Miha Kambič, tajnik Kmetijske družbe Fr. Kafol, ki je znan strokovnjak in poznavalec belokrajinskega kmetijstva, in Martin Cesar, podpredsednik zadruge. Od strani oblasti je zborovanje poselil sreski načelnik g. Karlaris in kmetijski referent g. Konda. Gledališka dvorana v šoli je bila premahna, da bi sprejela vse vinogradnike, zato so morali mnogi poslušati zunaj dvorane. Zborovanje je otvoril predsednik z. dr. Fux, ki je pojasnil pomen sestanka. Opisal je delovanje društva »Bela Krajina« v Ljubljani, ki si je nadelo nalogo, da v teh najtežjih gospodarskih časih, gospodarsko prubodi to doslej vedno zanemarjeno in samo sebi prepusteno Belo Krajino in da preosnuje gospodarsko življenje Belokrajincev. Iz tega društva se je porodila v Ljubljani vinarska zadruza »Belokrajanska klet«, ki je začela posloovati 15. septembra. Zadruza bo razporedila pristno in izključno le belokrajinsko vino. Uspeh društva se je pokazal že ob prvih mladnecih in jesenskih vselej: belokrajinsko vino je doseglo ono priznanje, ki mu po vsej pravici pripada. Zato se naj vinogradniki zadruge oklenejo, ker je to njihova zadruza. Tajnik Kmetijske družbe gosp. Kafol je nato podal strokovnjsko predavanje z naslovom: »Za izdelovanje vina, kletarjenja, zdraviljenje vina in sploh vsa poljsna dela obratnosti dobrega vina, ki da se spravili na trg. Očital je položaj vinogradništva in stanje letošnjega pridelka vina v Jugoslaviji, kakor tudi stanje vinogradov v Evropi sploh.

V debati, ki se je nato razvila, je govoril sreski kmetijski referent g. Konda, poleg številnih drugih kmetovalcev. Za tem je dr. Kambič predaval o potrebi pozgodovanja Bele Krajine, kjer je povojna ugodna leena konjunkturna naravnost izromala naše gozdo-ve. Da se ne zrodi z Belo Krajino kakor s Krasom, je potrebno to pravočasno preprečiti že sedaj s pozgodovanjem. Tudi to delo naj se izvrši in naj se ustanove po občinah pozgodovalne zadruge, ki naj bi zabeležile sedaj poslovalci, da bi se s pozgodovanjem lahko prišlo že prihod. Predsednik je nato pozval vinogradnike, da se oklenejo domače zadruge in da se v vsaki zadevi obračajo le na vinarsko zadruzo. Končno je bil določen dan pričetka trgate, ki je že tudi oblastveno določen za 10. oktober, in se je tudi razpravljalo o prodajni ceni za novi pridelek. Zbor je nadalje sklenil poslati resolucijo g. banu, v kateri vinogradniki naprošajo, da se pristopi k izvedbi načrta belokrajinskega vodovoda in elektrifikacije Bele Krajine. Zborovanje je trajalo tri ure. Izvajanja predavateljev in poročevalcev so bila živahno aklamirana. Številna udeležba pa pomeni gospodarski preobrat v življenju belokrajinskih vinogradnikov.

V Beli Krajini se staro vino sedaj plačuje po 2,50—3,25 Din liter. Grozdje (od portugalke) kumjeje po 2,25—2,60 Din kg, ostalo grozdje pa po 1,80—2,50 Din. Leno namizno grozdje se ponuja po 2,80—3,25 Din za kg.

Gospodarske vesti

— Nemčija bo uvedla kontingente za uvoz agrarnih proizvodov. Pod pritiskom zahtev agrarcev in glede na skromne državno-zborske volitve se je nemška vlada po dolgem upiranju sedaj vendar odločila uvesti sistem »kontingentov« za uvoz agrarnih proizvodov, kakor je to napove-

SARGOV

Izmed 10 ljudi jih ima 7zobni kamen ...dobi ga pa lahko vsak!

Če je zobni kamen uničil zobe, je že prepozno! Kar ne more nobena zobna pasta, naredi Kalodont: on odpravi polagoma nevarni zobni kamen in ohrani zobe močne in zdrave. Pri nas je Sargov Kalodont edina zobna krema, ki ima v sebi sulforicinov oleat po Doktor Bräunlichu, in to ga dela tako zelo učinkovitega.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

dal nemški minister za prehrano Braun na letnem zborovanju organizacije bavarskih kmetovalcev. Minister Braun je sklep vlade utemeljil takole. Pod carinsko zaščito se je pridelovanje žita v Nemčiji tako povečalo, da je sedaj že v glavnem pokrita domača potreba. Zaostala pa je živinoreja poleg pridelovanja sočiva, sadja itd. Če bo preorientacija na pridelovanje žita šla v sedanjem tempu naprej, se je bati, da bo Nemčija v nekaj letih primorana izvažati znatne količine žita, kar bi povzročilo znatno obremenitev državnih financ za držanje dosedanjih cen. Zato se je vlada odločila ustvariti pogoje za večjo produkcijo drugih kmetijskih proizvodov, in sicer a tem, da bo uvedla naslednje uvozne kontingente: za zelje, paradižnike, čebulo, grah, grozdje, najraznejše sadje, govedo za klanje, slanino, mast, sirovo maslo, sir, pa tudi za rezan les od igličastega drevoja in brusni les.

— Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini naslednjih dolžnikov: Kresal Ivan, trgovka z meš. bl., Rožna dolina cesta IV-4 p. Vič pri Ljubljani (poravnalni upravitelj dr. Henrik Tuma, odvetočnik v Ljubljani; narok za sklepanje poravnave pri deželnem sodišču v Ljubljani 5. nov. ob 9., prijavni rok do 1. nov.); Ogrizek Josip, elektrotehnik in trgovec v Novem mestu (poravnalni upravitelj dr. Furjan odvetočnik v Novem mestu; narok za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu 29. oktobra ob pol 11., prijavni rok do 24. oktobra); Horvat Urban, trg. v Novem mestu (porav. upr. dr. Adrian Zupančič, odv. v Novem mestu; narok za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu 27. oktobra ob pol 11., prijavni rok do 22. okt.).

— Konkurz je razglašen o imovini šteta Cirila, trg. z meš. bl. v Kranju (upr. mase dr. Igo Šilar, odv. v Kranju; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Kranju 8. oktobra ob 9., prijavni rok do 10. novembra, usgotov. narok 17. nov.) in o imovini Antona Zupana, trg. z lesom v Stari Pušini št. 92 (prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Radovljici 6. oktobra narok 17. nov. ob 10.).

Hmelj

Zalec. Hmeljsko društvo za Slovanijo poroča 27. t. m.: Od našega zadnjega poročila je vnovič oživel naš trg in se za ostalih 20 do 25% letošnja pridelka ponuja po kakosti do Din 19 za kg. Naši hmeljarji, posebno veji, pa ne oddajajo blaga po navedeni ceni in upajo glede na odlično kakovost hmelja še na izboljšanje cen. V javni oznanjalnici so do danes signalirali 803 teke bale po 150 kg.

Zalec, 28. septembra. Zelo živahno povpraševanje po neizpremenjenih cenah. Kupčije razmerno redke, ker se hmeljarji nadejajo dviga cen. Položaj prav čvrst.

Borze

28. septembra. Na ljubljanski borzi ni zaznamovati sprememb v deviznih tečajih, razen devizo Bruselj, ki se je malo okrepila. Na zagrebškem efektomnem tržišču je vojna škoda zopet popustila in se je trgovala za kaso, za okt. in december po 178. Ostali tečaji so nespremenjeni. Do zaključkov je prišlo v 7% Blair pri višjem tečaju 42 in v 7% investicijskem posojilu po 50,50 in 51. Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2309,29 — 2320,65, Berlin 1366,51 — 1376,21, Bruselj 797,74 do 801,68, London 198,30 — 199,90, Milan 294,46 do 296,86, New-York kabel 5752,47 — 5780,73, New-York ček 5730,47 — 5758,73, Pariz 225,29 do 226,41, Praga 170,12 — 170,98, Trst 294,46 — 296,86.

Zagreb. Amsterdam 2309,29 — 2320,55, Berlin 1366,51 — 1376,21, Bruselj 797,74 do 801,68, London 198,30 — 199,90, Milan 294,46 do 296,86, New-York kabel 5752,47 — 5780,73, New-York ček 5730,47 — 5758,73, Pariz 225,29 do 226,41, Praga 170,12 — 170,98, Curih 1108,35 — 1113,85.

Curih. Pariz 20,3250, London 17,90, New York 518,87, Bruselj 72,0250, Milan 26,60, Madrid 42,45, Amsterdam 208,85, Berlin 123,4250, Stockholm 92, Oslo 90,10, København 92,90, Sofija 3,73, Praga 15,85, Varšava 58,13, Bukarešta 8,06.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 177—178, za okt. 174—178, za dec. 177 do 178, 7% investicijsko posojilo 50—52, 7% Blair 41,50—41,75, 8% Blair 43—46, 7% posojilo Hip. banke 46,50—48, 6% begluške 33—33,50; bančne vrednote: Narodna banka 4200 den., Priv. agrarna banka 220 den., Beograd. Vojna škoda 170, 175 zaklj., za okt. 174 zaklj., 7% investicijsko posojilo 50,50 zaklj., 6% begluške 33,75, 33,50 zaklj., 7% Blair 42 zaklj., 7% posojilo Drž. hip.

banke 46 bl., Narodna banka 4000—4100, Priv. agrarna banka 225 zaklj., Dunaj: Trboveljska 23,50, Alpina-Mont. 13,25.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 28. sept. Začetni tečaji: Pšenica: za dec. 54,25, za maj 59,375; koroza: za dec. 28,375, za marec 33,50; oves: za dec. 17,875; rž: za dec. 36.

+ Winnipeg, 28. sept. Začetni tečaji: Pšenica: za okt. 60,25, za dec. 62,375, za jan. 57,375.

+ Novosadska blagovna borza (28. t. m.) Tendence slaba. Promet 41 vagonov. Pšenica (nova, 76 kg): baška, okolica Novi Sad, okolica Sombor, srednjebaška, gornjebaška 140—142,50; baška potiska 142,50—145, baška, ladja Tisa 145—147,50; baška, ladja Begej 142,50—145; gornje banatska 135 do 137,50, banatska, pariteta Vršac 132,50—135; sremska 140—142,50, Jermen: baški, sremski, 64/65 kg 90—95, Koroza: baška 90—92, baška okol. Sombor 91—93, banatska 87—89, sremska 91—93, sremska par. Vršac 92—94, Moka: baška in banatska »0c in »0ggc 225 do 235; »2c 207,50—215; »5c 185—195; »6c 155 do 165; »7c 135—145; »8c 82,50—86,50. Otrubi: baški in sremski, v jutastih vrečah, 57,50 do 60; banatski, v jutastih vrečah, novi 52,50—55, Fižol: baški in sremski, novi, beli, 102,50—107,50.

+ Budimpeštanska terminska borza (28. t. m.) Tendence slaba. Pšenica: za okt. 12,49—12,50, za marec 13,92—13,93, za maj 14,45—14,50; rž: za okt. 7,66—7,68, za marec 9,06—9,07; koroza: za maj 8,82—8,84.

Zimski vozni red

V nedeljo stopi na vseh naših železniških progah zimski vozni red v veljavo. Glavne spremembe so naslednje:

Nočni brzi vlak Dunaj — Maribor — Ljubljana — Trst, ki je odhajal iz Maribora ob 1,25, odpelje iz Maribora ob 3,02, prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 6,01 ter odhaja ob 6,06. S tem brzim vlakom odhaja iz Maribora tudi zagrebški del, ki odpelje iz Zidanega mosta ob 5,07 minut ter dospe v Zagreb gl. kol. ob 7,10.

Nočni brzi vlak Zagreb — Maribor — Dunaj: odhod Zagreb gl. kol. ob 21,30, ter prihod v Maribor gl. kol. ob 1,20 izoštane. Vozil bo namesto tega novi brzi vlak iz Zagreba gl. kol. ob 23,10 ter prihaja na Zidani most ob 1,08, kjer se priklapi še postojecemu brzemu vlaku Trst — Ljubljana — Dunaj, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 0,23 in dospe v Maribor gl. kol. ob 3,22.

Dnevni brzi vlak Trst — Ljubljana — Dunaj, ki odpelje iz Ljubljane gl. kol. ob 12,38, na postaji Grobelno nima postanka. Nočni brzi vlak Kotoriba — Pragersko, odhod Kotoriba ob 23,50 in prihod Pragersko ob 1,38 izostane ter vozi namesto tega novi brzi vlak iz Kotoribe ob 1,05 in dospe na Pragersko ob 2,53, kjer se priklapi brzemu vlaku za Ljubljano, ki odhaja s Pragerskega ob 3,34.

Na progi Maribor gl. kol. — St. Ilj. imajo, počeni s 2. oktobrom vsi avstrijski potniški vlaki potekali tudi v Pesnici in Cirknici ter smejo vse te vlake uporabljati tudi naši potniki za potovanje v medsebojnem lokalnem prometu na progi Maribor gl. kol. — St. Ilj. Nikakor pa se ne more s temi vlaki potovati iz Pesnice, Cirknice ali St. Ilje v Avstrijo odnosa pri potovanju iz Avstrije v teh postajah izstopati. Le za lokalne potnike sta v vsaki avstrijski garnituri določena dva voza tretjega razreda. Iz Maribora gl. kol. odhaja proti St. Ilji vlaki ob 6,50, ob 10,35, ob 13,06, ob 18,25 in ob 20,16. Iz St. Ilje odhaja proti Maribor vlaki ob 7,16, ob 8,05, ob 12,05, ob 17,55 in ob 21,31.

Na progi Rogatec — Grobelno izostane potniški vlak z odhodom iz Rogatec Slatine ob 9,04 in z odhodom z Grobelnega ob 10,50.

Na progi Pragersko — Čakovce vozita potniška vlaka št. 1118 in 1121, t. j. odhod s Pragerskega ob 22,48 in odhod iz Čakovca 4,35 tudi v zimski dobi: isto tako vozita še nadalje tudi v zimski dobi potniška vlaka št. 9212 in 9215 na progi Ljubljana gl. kol. — Novo mesto, in sicer odhod iz Novega mesta ob 4,16 in odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 11,36.

Izletniška vlaka Ljubljana — Metlika vozita še nadalje do preklica ob nedeljah in praznikih.

Vozni red uveljavljen s 1. septembrom 1932 na progi Ljubljana gl. kol. — Kamnik, ostane neizpremenjen.

Svežo, čisto polt

in bele, mehke roke dobiš z redno uporabo

NIVEA-CREME

Obraz in roke dobe svežo, negovano polt, če jih nadrgnete in na lahko masirate redno zvečer in predno se podaste na prosto z Nivea-creme. Nivea-creme nadomešča potom eucerita maščobo kože, ki se je izgubila in hrani ter jača na ta način tkivo, aktivira delovanje celic, tako da postane koža zopet čista, mehka, gladka in mladostno sveža.

Nivea-creme: Din 5,00 — 22,00

Jugosl. P. BEIERSDORF & CO. d.s.o.l. MARIBOR
Gregorčičeva ul. 24

a— Nesreča med delom. Predvčeršnjim se je med delom ponesrečil 35letni delavec Ivan Časar iz Maribora. Padel je na neki oster kos železa tako nesrečno, da se je nevarno poškodoval v levem komolcu. Zdravniško pomoč je moral iskati v bolnici.

a— Tatvina v gostilni. Predsinočnim je neznan dolgoročest odnesel v neki tukajšnji gostilni delavcu Rudolfu Peškaku sukunje, v katerem je imel listino z različnimi dokumenti in okrog 100 Din gotovine.

Tauberjev film

Ljubljana, 28. septembra.

Včeraj smo v Elitnem kinu Matici zopet z največjim uspehom poslušali slovečega pevca Richarda Tauberja in sicer v enem njegovih najnovejših filmov, »Simfoniji ljubezni«. Njegov ime je med prijateljskimi in prijatelji filma tako utrjeno, da je menda vsak nadaljnji poudarek vrtil njegovega prožnega in lepega glasu odveč. V »Simfoniji ljubezni« igra Tauber glavnega komornega pevca Hoffmanna. Tauber doživlja, kar poje, in to je tudi velika pečevka prednost, ki mora vneti občinstvo.

Ako uvažujemo še pristno vsebino, ki spremlja Tauberjevo petje, mora biti »Simfonija ljubezni« deležna največjega občiska. Hoffmann, vdovec, živi le za petje in svojo hčerko Glorio. Z njo in svojim svakom, ki ga igra znani komik Szöke Szakall, potuje po gostovanjih in se zagleda v zapeljivo Lili. Njeni starši so v finančnih težavah in Lili, dasi ima ljubimca komponista Ervina, pristane na to, da pojde z bogatim pevcem Hoffmannom v Ameriko. Med tem se mala Gloria seznanja z prisojnim mladenkom Ešo in jo hoče na vsak način imeti vedno pri sebi. Ko se izkaže, da Lili ljubi le Ervina in da je Hoffmannovim ponudbam ustroila le zaradi njegovega denarja, je Hoffmann ves obupan, dokler mu velika ljubezen do hčerke ne odpre oči za pravo ljubezen Ešino do njega. Vse dejanje teče neprilicno in veže gledalca do zadnje scene. V tistem silnem obupu je moral Hoffmann nastopiti v »Toski« v vlogi Cavardossija in smo tako imeli priliko slišati Tauberja v sloveči ariji »Ko so zvezde sijale«.

Dvorana Maticе bo nedvomno ves čas, ko se bo predvajala »Simfonija ljubezni«, katere naslov nam točno obeležuje snov tega zvočnega traka, nabito polna. Tauberjevi filmi niso tako pogosti, da bi smeli to lepo priliko zamuditi.

Iz življenja in sveta

Raziskovanje jonosfere

Jonosfera se imenuje v znanstvenem jeziku tista ozračna plast, ki se začne na višini 70 km in leži torej nad stratosfero. Segi pa do višine 1000 km. Tu je predvsem področje polarnih sijev in drugih važnih pojavov naših najvišjih zračnih plasti.

Da raziskujejo to plast, pripravljajo Nemci kupaj z Norvežani v okviru polarnega leta ekspedicijsko v Tromsø (Norveška), ki jo bodo tvorili profesorji Harang in dr. Tönsberg z observatorija za polarne sijve v Tromsøju, ter dr. Kreihsheimer (zavod Heinricha Hertza v Berlinu) in dr. Bauer (Fotofizikalni zavod v Gdanskju).

Namen ekspedicijske je opazovanje sončnih peg, merjenje višine severnih sijev, raziskovanje odklona brezličnih valov pri pojavu severnih sijev, merjenje višine ta-

ko zvane heavysideske plasti, ki s svojim uklanjanjem električnih valov omogoča brezlični sprejem na daljavo, fotografiranje severnih sijev itd.

Ekspedicijska je za te naloge opremljena z deloma čisto novimi aparati, tako s posebnimi kamerami s silno močno optiko za navadno in barvno snemanje polarnih sijev; z aparatom, ki beleži s pomočjo dveh svetlobnih celic, tudi najmanjše spremembe svetlobe; s posebnim električno-akustičnim grezalom za merjenje višine heavysideske plasti itd. Odpotovala bo 1. oktobra in bo bržkone delovala še preko aprila prihodnjega leta. Nje pomen seveda ni samo znanstven, temveč tudi eminentno praktičen. Tako bodo njeni rezultati lahko odločili celo vrsto vprašanj, od katerih zavisi razvoj brezlične telegrafije in telefonije.

Mož na svojem mestu

Ministrski predsednik Herriot, ki ga zaradi njegovega nedeljskega domoljubnega govora srdito napada nemški tisk

Krmilni stroji v živalskem vrtu

Uprava londonskega živalskega vrta si je izmislila praktično novost, da usmeri poželenje publike po krmiljenju živali v prave tire. Navzlic vsem svarilnim tablam si občinstvo ni moglo zapomniti, da preveč krme ali napačna krma živalim škoduje, po drugi strani pa ni moglo zahtevati, da bi otroci, ki imajo za to krmiljenje največ veselja, prinašali n. pr. sirove ribe za mrože z doma. Tako si je uprava izmislila avtomat, ki zaludil mrožem takšne ribe sam, če vrže vanj majhen denar. Najprvo zatuli sirena, ki jo živali že poznajo kot znamenje, da se morajo zbrati za krmiljenje, potem pa zletijo ribe iz avtomata v velikem loku v bazen z mroži. Uprava je imela s tem izumom veliko uspeha: prvič je publika zadovoljna, drugič določeno živali hrano, ki jo prenesejo, tretjič publika poma-ga, da se zmanjšajo stroški uprave za krmiljenje. Občinstvo se z velikim veseljem posluša umne priprave, ki je vrhu tega toliko poštena, da denar vrne, če ji zmanjka rib. Ta uspeh je upravo živalskega vrta napotil k temu, da je začela postavljati slične avtomate s primerno hrano tudi pred kletke drugih živali.

Zračni taksameter

Na tempelhofskem letališču pri Berlinu sta te dni startala prva zračna taksija, letali »Sokol« in »Kobilica«. Prvega žene motor tipa »Argus«, ki razvija 200 k. s. Njegova brzina je 255 km na uro. »Sokol« je prileti potnik iz Berlina v London v štirih in pol urah, iz Berlina na Dunaj pa v polovici tega časa. Kilometer vožnje s tem taksijem stane okoli 5 Din. Ker je »Sokol« najhitrejši evropski prometno letalo, je vožnja razmeroma poceni.

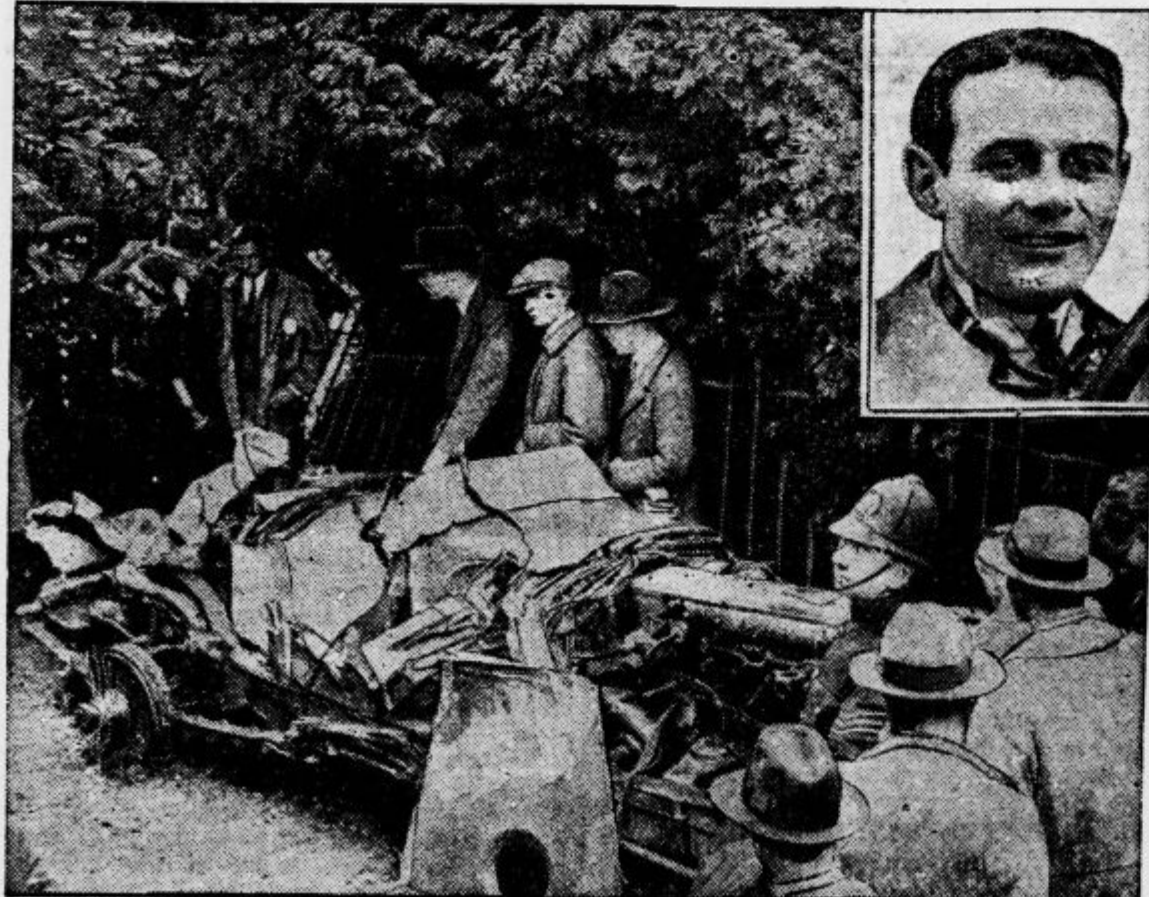
Drugi zračni taksij »Kobilica« vozi s hitrostjo 158 km na uro, a ima zato druge vrline, ki jih pogreša »Sokol«. Seveda sta ta dva zračna taksimetra še daleč od idealnega taksija za zračne vožnje, kajti Amerika razpolaga že danes s tipi te vrste, ki napravijo do 350 km na uro. Vendar pa pomenita berlinska zračna taksija začetek nove dobe v evropskem zračnem osebnem prometu. Zračni taksameter te vrste stane zaenkrat četrtilijuna Din in si ga torej še ne bi mogel omisliti vsak avtomobilist, ki bi rad zamenjal svoje vozilo za zračne peruti s strojnimi pogonom.

Čuden spomenik

Predzadnjo nedeljo je odkrila italijanska vlada v Rimu spomenik, ki je povzročil mnogo nezgod v Vatikanu. Spomenik stoji ob zidu Vatikana, na mestu, kjer so bersaljerji l. 1870. vdrti v popeževo državo.

Katastrofa angleškega avtomobilskega dirkača

Pri zadnjih avtomobilskih dirkah na brooklandskem dirkališču pri Londonu se je smrtno ponesrečil dirkač Clive-Dunfee (desni kot zgoraj). Strmoglavil je čez cesto v globino 21 m in obležal na mestu mrtve. Nesreča je tem bolj tragična, ker ta voznik objubil svoji mladi ženi, da bo to njegova zadnja dirka

Maščevalni mrtveci

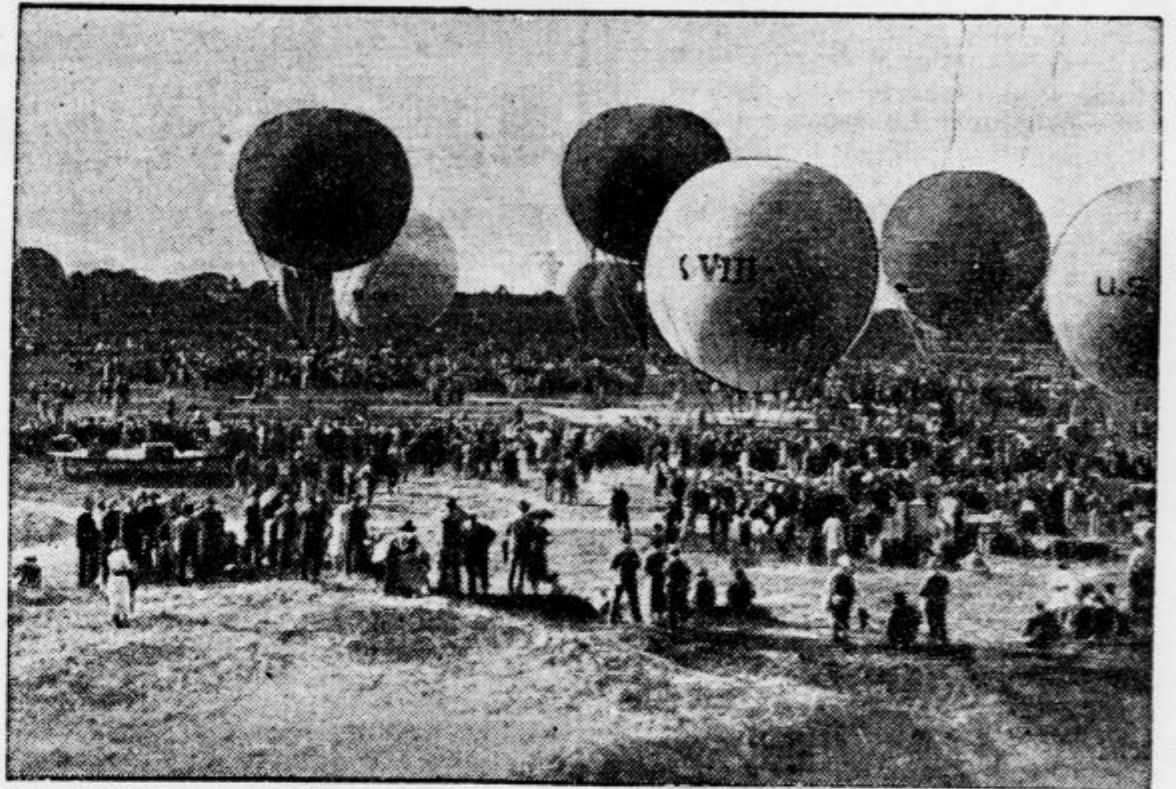
Usoda, ki zasleduje vsaj vsakega raziskovalca staroegiptskih grobov, je zahtevala v preteklih letih mnogostevne žrtve. Znano je, kako so končali lord Carnarvon in njegovi nasledniki, ki so rili po Tutankamonovi grobnici. Stara ljudska legenda v Egiptu velja, da umre vsakdo, ki vstopi v grobov. Ta legenda je dobila novo potrdilo v dveh skrivnostnih smrtnih primerih.

Glasgowški inženjer Hess in londonski trgovec Duffell sta odšla l. 1927. v oazi ob Rdečem morju, da bi našla grobove hi-ksoških kraljev, ki so kakšnih 1500 let pred našim štetjem vdrti v Egipt in ga vladali več stoletij. Cela leta sta oba prijatelja zaman iskala teh grobov, pač pa sta našla prastar rudnik zlata, ki so ga po vsej priliki izkričali že egiptski fa-

raoni. Sledila sta z uspehom močni žili dragocene kovine, ko je Hess nenadoma obolel za skrivnostno boleznijo. Mogel ni ne jesti ne spati in je strašno sluhal, pred nekoliko dnevi pa je umrl v naročju svojega prijatelja.

Ta smrt je vplivala na Duffella tako porazno, da se mu je bržkone zmešalo. Nič ni hotel slišati o tem, da bi pokopal truplo mrtvega inženjerja, dan in noč je sedel pred njim in mu gledal v obraz. Ko se je začel širiti neznošen smrad trohno-be, so domačini Duffella končno prisilili, da je privolil v pokop. A ko so truplo zagrebli, si je nekoliko korakov od groba poglaval kroglo v glavo. Angleška vlada namerava sedaj trupli obeh raziskovalcev prepeljati v domovino in ju tam svečano pokopati.

Tekma balonov v Baslu

V ponedeljek se je začela v švicarskem Baslu originalna tekma balonov, ki so startali s 60.000 pismi in dopisnicami v navzočnosti 1000 gledalcev. Tekmuje 17 balonov iz 8 držav, ki so odpluli na negotovo daljino pot

Diamantomanija „kralja vžgalic“

Pred tedni so se v svetovnem časopisju pojavile vesti o odkritju skrivnega zaklada v Kreugerjevi pisalni mizi. Dragulji so bili zaprti v predalu, ki se je odpiral s posebnim mehanizmom. Odkritje je učinkovalo naravnost senzacionalno — tembolj, ker so vsi domnevali, da jih je Kreuger razdal, preden je izvršil samomor.

Pokojni »kralj vžgalic«, ki so se mu v življenju vsi klanjali, kakor ga po smrti vsi črtnijo, je bil velik ljubitelj dragocenih redkosti in žlahtnih kamnov. Brillante, bisere in druge žlahtne kamne je zbral s vsi strastjo svoje duše. Hranil jih je v miznici pisalne mize, da jih je lahko vsak trenutek odprl in se jim divil.

Najdba pa je pomembna tudi v pogledu vrednosti. Cenijo jo namreč na 12 milijonov frankov. Najzanimivejši predmet zbirke predstavlja izredno fin dragulj nežnolene barve, brušen na poseben način v obliki trapeza. Strokovnjaki so ga krstili z imenom »Premier mais«, in sicer zaradi njegove barve. Svojtčas je bil »Premier mais« last markize Pompadour. Darovala ga ji je avstrijska cesarica Marija Terezija za neko uspešno diplomatsko posredovanje na francoskem dvoru.

Markis de Merigny, brat madame Pompadour, je postal lastnik tega dragulja z ne povsem čistimi sredstvi. Ko je nekoč bival v Rimu z znanim arhitektom Gabri-elim, stavbarjem kralja Louisa XV., ga je prodal knezu Borgheseju. Napoleon pa si ga je pridobil in ga je nosil pri svojem kronanju za cesarja.

Ivan Kreuger je kupil ta kamen v Švici. Dal ga je v Amsterdamu obrusiti na moderen način ter ga je dal v Parizu vdelati v pokrov cigaretno doze, ki ima na

hrbtu lik odaliske po Ingresovi sliki.

Nadalje so se našli v tajnem Kreugerjevem predalu mnogi dragulji iz zakladnice nekdanjega turškega sultana Abdula Hamida. Tudi niz smaragdov, ki jih je nosila pri kronanju zadnja ruska carica, je imel Kreuger v svoji miznici. Te dragulje je prodala sovjetska vlada v Parizu, kjer jih je Kreuger kupil. Veliko dragocenost predstavlja tudi biserni nakit nesrečne mehiške cesarice Sarlote. Nesrečnica jih je nosila l. 1866., ko je prišla intervju nirat v Rim k papežu Piju IX. Revica je bila tedaj že na robu blaznosti in je dragulje ponujala cerkvenemu poglavarju z motivacijo, naj okraši z njimi kip Ma-done.

To so najvažnejši zakladi Kreugerjeve diamantomanije. Ni dvoma, da bodo, kakor ostala zapuščina »kralja vžgalice«, prišli na javno dražbo.

KARIKATURA

Čeh Donda, svetovni prvak v metanju krogla

ANEKDOTA

»Ali mi lahko poveste imena nekaterih zvezd?« je vprašal učitelj. »Nogometnih ali filmskih?« se je oglasil vprašanec.

Vsak dan ena

»Ne moreš si misliti, kako nesrečna sem bila v tvoji odsotnosti! Na tiličku se mi je naredil kar velik gnojni tur...«

Jesensko zasedanje Društva narodov v Ženevi

Pogled na otvoritveno sejo. V sredi predsednik Irske De Valera (X), levo od njega Paul Boncour, drugi desno od njega John Simson. Levo spodaj Politis

Ura rojstva in človeška usoda

Po naziranjih astrologov ima sonce odločilen vpliv na usodo človeka in že po rojstni uri si lahko celo laik izračuna potek življenja.

Kdor se n. pr. rodi ob sončnem vzhodu, bo običajno močan in stremiljiv značaj, ki bo tudi dosegel bolj ali manj dominanten položaj v življenju. Kdor se rodi samo pol ure pozneje, bo imel v mladosti mnogo skrbi in boleznih, prve predpoldanske ure pa ustvarjajo spet življenje, ki ga lajšajo vplivni prijatelji in naklonjenci.

Poldan je najugodnejša ura rojstva, ker vpliva takrat sonce na najvišji točki svoje dnevne poti, da bo novi zemljan pravi otrok sreče. Prevladoval bo v vsaki poziciji življenja, dosegel bo najvišje časti — in pri tem niti ni treba, da bi bil poseben bistrec. Če bi se rodil eno samo uro pozneje, bi bil morda filozof, ki bi ga navzlic

njegovim zmožnostim cenil le njegov naj-ožji krog.

Pozne popoldanske ure ustvarjajo spet ljudi, ki se dvignejo iz mase, znane politike, odvetnike itd. Po sončnem zatonu se rode bolj ljudje, ki nimajo posebnih uspehov. Najmanj prikladna pa je polnočna ura, kajti tedaj sonce nima več moči in človeka, ki se je rodil v njej, zadevajo nesreče in ovire, ki se vlečejo skozi vse življenje. Često jim posije sreča šele tik ob koncu življenja, n. pr. v tej obliki, da zvedo v hiralnici, da so postali dediči po bogatem stricu v Ameriki.

Tako se da po mnenju astrologov že po sami uri rojstva določiti, kakšna usoda čaka novega zemljana. Priznavajo pa, da velja tudi tukaj stari rek: cum grano salis, in da vplivajo na človekovo usodo še pre-mnogi drugi činitelji.

Prohibicija in blaznost

Zadnje poročilo ameriškega »Narodnega odbrana za duševno higieno«, ki obsega leta od 1910 do 1930., ugotavlja, da so prime-ri blaznosti v prvih letih po uvedbi prohi-bicije zelo nazadovani. Takrat je prohi-bicija uživala podporo najširših ljudskih plasti. V istem razmerju, kakor so se mno-žice p-tem obračale proti prohibiciji, se je blaznost spet razširjala. Kar se tiče teles-nih obolenj, so ta po uvedbi prohibicije stalno naraščala, to pa predvsem zaradi uživanja manj vrednih ali strupenih alko-holnih pijač.

Nižnji Novgorod — Mesto Maksima Gorkgea

Ruski Nižnji Novgorod, ki je znan v svetu posebno po svojih znamenitih sej-mih, se bo odselej imenoval Mesto Maksi-ma Gorkgea. Gorkij (Aleksander Pli-škov) je namreč bil v Nižnjem Novgoro-du rojen in je te dni obhajal 40 letnico pisateljskega dela.

Iz beležnice Antona Čehova

Pred kratkim so izdali v Moskvi iz osta-line Antona Čehova novo knjigo, iz kate-re posnemamo naslednje utrinke.

Narodne znanosti ni, kakor ni narodne poštvanke. Kar je narodnega, ne pripada več znanosti.

Za občutek sreče zadostuje toliko časa, kolikor ga potrebuješ, da naviješ uro.

»Tri klatre zemlje potrebuje človek.« Ne človek, temveč truplo. Človek potrebuje vso zemeljsko oblo.

Če si žejen, meniš, da bi spil celo morje: to je vera. Ko piješ, zadostuje nekoliko kozarcev: to je znanost.

Če vpijemo »Naprej!«, moramo označiti tudi smer za pohod. Če vržemo to besedo istočasno menihu in revolucionarju, ne da označimo smer, bosta vendar izbrala po-polnoma različna pota.

Ljubezni. Bodisi da je ostanek nečesa izumirajočega, nekoč velikega, ali del ne-česa, kar se bo nekoč še mogočno razbo-hotilo — v sedanosti z ljubeznjo nismo nikoli zadovoljni, daje nam manj, nego pričakujemo od nje.

Dobra vzgoja ni samo v tem, da ne stre-seš omake na mizni prt, temveč da te ne-zgode ne opaziš pri tujcih.

Življenje skušamo preobličiti, da bi bili potomec srečnejši, in potomec bodo trdili kakor vedno: »Prej je bilo bolje, življenje je dandanes dosti slabše.«

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

16.

Pardaillan je s svojimi dolgi, prožnimi koraki kmalu dospel na nekdanje morišče. Krenil je naravnost k razvalinam. Kraj je bil še vedno poln vojakov in kmetov. Nekateri so iskali človeških ostankov, drugi so pa stražili tiste, ki so jih bili že pobrali.

Seveda je vse govorilo o strašnem dogodku. Že po prvih besedah je Pardaillan zvedel to, kar mu je bilo še neznano, namreč, da se je bil sin sam spustil v zrak. Vzdramoval se je in oko mu je začelo.

»O, vraga,« je zamrmral, »potem je stvar nekoliko drugačna... Ako se je spustil v zrak, je moral imeti smodnik; in ker gotovo ni slutil, kaj bo, in torej ni mogel izpremeniti morišča v smodnišnico, si ni moči misliti drugega, kakor da je našel votlino, kjer je bilo orožje in streljivo... V takem primeru mora biti živ in zdrav... Razen če... Takoj se moram prepričati!«

Opazil je častnika in ga vpludno ogovoril. Bil je prav tisti poročnik, ki mu je bil Saetta ovadil Jehana in ki je poveljeval vojakom vse do kapitanovega prihoda. V trenutku, ko je nesrečni kapitan stopil v moriščno zgradbo, se je moral on oddaljiti, da je nekaj ukazal. Tem nekaj korakom je bil dolžnik za svoje življenje.

Pardaillan ne bi bil mogel naiti boljšega vira za pojasnila, ki jih je iskal. Poročnik mu je ustrežljivo povedal vse, kar se je bilo zgodilo od začetka do konca.

„Haarglanz“ je enakega pomena za lasno higieno.

Kako ostanejo lasje zdravi? Z rednim izpiranjem s sredstvom »Črna glava« — Haarglanz — po vsakem umivanju glave. Sredstvo »Haarglanz« ravna in proči omečane lasne in odstrani vse alkalne ostanke v lasih. Lasje se na ta način nevtralizirajo, postanejo prožni ter zablistijo v čistem sijaju. Za lasje je to prava pomlajevalna kopel. »Haarglanz« je priloben vsakemu zavojčku »Črne glave«, zraven pa so tudi praktična očala proti peni, ki omogočajo umivanje glave z odprtimi očmi.

Sokol

Sokol šiška. Vsem, ki so pripomogli, da se je izvršila slavnostna otvoritev našega Sokolskega doma tako veličastno, se najsrčneje zahvaljujemo s prošnjo, da nam ostanete tudi nadalje tako blagohotno naklonjeni. Zdravo! — Odbor.

Prvi sokolski nastop na Poljsnik bo v nedeljo dopoldne. Najmlajšo sokolsko četo v Zasavju obiščejo Litijani. Zagorjani in drugi gostje. Vabljeno zlasti planinci. Na sporedu je ob 20. igra v šoli, nato telovadni nastop Litijanov in Zagorjanov. Od postaje Sava je na Poljsnik le dve uri prečuda po kraški pokrajini. Vodstvo prireditve je v rokah šolskega upravitelja in poljskega starešine delavnega Joška Aničiča.

Ljutomerski Sokol je na primeren način otvoril letosnjo zimsko delovno sezono. 17. septembra se je vršila prav lepa proslava Tyršev 100 letnice. Nastopil je sokolski pevski zbor in sokolski orkester; o Tyršu je temeljito poročal prosvetar br. Karbaš, o vsesokolskem izletu pa je podal živo sliko načelnik br. Lubej. Obe predavanja so nagradili množični poslušalci s toplimi priznanji. V nočnicah si je Sokol nabavil lutkovno gledališče v spomin na umrlega pridnega Sokoliča Zdenka Stojana. Še ta mesec začne s predstavami, ki bodo razveseljevale našo mladino. V nedeljo 2. oktobra bo gledališka predstava »Pri belem konjčku«. Sklepljeno pa je, da se v zimski sezoni upriporijo tudi dela domačih avtorjev. Na letnem telovadšču in v telovadnici je dnevno polno življenja in je duševna in telesna vzgoja mladine v polnem razmahu.

Končna ureditev strahovskega stadiona v Pragi. Tamkaj, kjer se je letos v Pragi vršil vsesokolski zlet na strahovskem stadionu, so sicer izginile vse lesene tribune in stališča, toda samo, da napravijo prostor permanentnim stavbam. Kakor je bila že za časa zleta napravljena glavna tribuna v sredini že iz zelezobetona, so danes postavljeni že okrajni na vogalih ogromnega stadiona, sledila pa bo dozdajava glavne tribune in potem vseh ostalih treh in gerderov. Ves stadion postane državna last, kar bo tudi država izvedla vsa dela. Nato pa bo upravljal stadion posebni konsorcij iz zastopnikov prireditelj ministrstev in zastopnikov vseh češkoslovaških telesno-vzgojnih organizacij. Vsekakor se bodo na Strahovu vršili tudi prihodnji zleti Delavskih telovadnih enot leta 1934. in pa najbrž tudi Orlov. Deseti vsesokolski zlet pa bo mogoče tudi za strahovski stadion že preprosto, kakor se je to izkazalo letos na vseh zletih dneh.

SOKOLNI DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRIJU!

Sport

Sport na deželi

Na Raketu je gostoval v nedeljo ljubljanski Hermes. Zmagal je Javornik s 6:4. V napadu domačinov se je posebno odlikoval Iglč, ki je zabil dva lepa gola. V kritski vrsti je bil Skuk eden najboljših. Branilca sigurna, novi vratar Škulj je krasno ubranil mnogo nevarnih strelcev. Na lepem igrišču Javornika se bo 2. oktobra odigral odlični boj z dolenskim prvakom Elanom iz Novega mesta. Občinstvo že danes opozarjamo na ta važen dogodek, od zastopnikov notranjskega nogometa pa pričakujemo epno in uspešno igro. V Domžalah sta kot prva para za prvenstvo v II. B razredu nastopila v nedeljo SK Domžale proti SK Svobodi. Vič in SK Disk proti SK Reki v Domžalah. Reka je zmagala s 3:1, rezultat bi bil lahko tudi obraten, ako bi igral Disk le nekoliko smiselno. V celoti je napravilo moštvo Diska vtis velike raztrganosti, stajni vratar in desni branilec sta ga rešila še hujšega poraza. Tekmo je sodil odlično g. Deržaj. SK Domžale je zmagal nad SK Svobodo vič s 7:0. Moštvo je predvedlo požrtvovalno in lepo igro ter ostavilo v Ljubljani najboljši vtis. Tekmo je sodil prav dobro g. Vidic.

155

Ko je poslušal zgodbo o pravičnem boju mladega človeka, so se Pardaillanu oči kar iskrale od zadovoljstva.

»Hudimana,« je mislil sam pri sebi, »zdi se mi, da Pardaillanov ne dela sramote svojemu očetu!«

»Odkod so vzeli ti ljudje pod moriščem strelno orožje in smodnik? Morišče vendar ni orožarna!« je rekel na glas.

»To se tudi mi vprašujemo, a nihče ne ve odgovora. Morišče ni več služilo svojemu namenu. Že dolgo časa ni bila stopila vanj živa duša. Nihče ne pominja, da bi bil kdo hranil v njem smodnik. Edina možnost, ki ostane, je ta, da so ga uporniki sami prinesli.«

Pardaillan je vedel, kar je hotel. Zahvalil se je častniku in z malomarnim obrazom odšel.

Jehan Hrabri je bil opozoril kapitana, da se tisti, ki bodo vdrl v morišče, ne bodo živi vrnili. Nato je zaprl vrata, se spustil skozi luknjo in obstal na stopnicah. Samo glava mu je gledala iz skrinjice.

Ko je videl, da se vrata lomijo pod udarci sovražnikov, je začel smodnik, ki ga je bil natresel v žleb, in skočil na stopnico, ki je zapirala kamenito loputnico. V naslednjem trenutku ga je ločila debela plošča od vnanjega sveta.

Z nekaj skoki je prediral podzemeljski hodnik. Ko je morišče zletelo v zrak, je bil že v votlini, sredi tovarišev, ki so se bali za njegovo življenje bolj od njega samega.

Vsi štirje so se vrgli na tla in ležali tako nekaj trenutkov, ne da bi bil kateri črhnil besedico. Vzlic svojemu pogumu so bili dokaj blede in teh nekaj sekund se jim je zdelo večnost. Čutili so, kako se je zemlja zazibala okoli njih. To je bilo vse. Vstali so. Trojica izpreobrnjenih rokovnjačev se je spogledala in buhnila v divji grohot.

govo delo prišteva k najboljšim operam francoske literature. To potrjuje predvsem dejstvo, da se je delo obdržalo 102 leti na repertoarju vseh svetovnih gledališč. Glavna svojstva te opere so prekrasne melodije, zanimivi ritmi, interesantne harmonije in blesteča duhovita instrumentacija. Premijera bo v soboto 1. oktobra.

Radio

Izveleček iz programov

Četrtek 29. septembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Slike iz narave. — 19.30: Gospodarske krize in karteli. — 20: Akademski poklici. — 20.30: Muzika 40. p. p. polka Triglavskega, dirigira višji kapelnik g. Wimer. — 22.30: Čas, poročila.

Petek 30. septembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Nekaj iz vzgoje. — 19.30: Gospodinska ura. — 20: Plošče. — 20.30: Prenos iz Beograda. — 22.30: Čas, poročila. — BEOGRAD 11.05: Radio-orkester. — 17.30: Narodne pesmi. — 20.30: Orkestralni koncert. — 21.30: Plesna glasba. — 21.50: Operni dueti. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert tria. — 20.30: Prenos iz Beograda. — 22.40: Plošče. — PRAGA 19: Pesmi. — 20: Plesna glasba. — 21: Koncert iz Brna. — 22.20: Plošče. — BRNO 19.25: Pesmi. — 20: Prenos iz Prage. — 21: Iz galantne dobe. — 22.20: Plošče. — VARŠA 18.20: Plesna glasba. — 20.15: Simfoničen koncert iz filharmonije. — 22.50: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 16.30: Operetna glasba na ploščah. — 18.55: Wagnerjeva opera »Lohengrin«. — Lahka glasba. — BERLIN 20: Zabeven program. — 21.10: Koncert godalnega tria. — KÖNIGSBERG 20: Nemška romantična glasba. — 21.20: Sluhoigra. — MÜHLACKER 19.30: Koncert zbora harmonik. — 20: Zbor Donskih kozakov. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Pesmi. — 20.35: Odlomki Puccinijevih oper. — Lahka glasba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Večer lahke glasbe.

Repertoarji

Drama.

Začetek ob 20.

Četrtek, 29.: zaprlo.
Petek, 30.: Roksi. Red C.
Sobota, 1. okt.: Zločin in kazen. Red D.
Nedelja, 2.: Marij. Izven.

Opera.

Začetek ob 20.

Četrtek, 29.: Hlapec Jernej in njegova pravica. Premijera. Slavnostna predstava v proslavo 40letnice opernega gledališča.
Petek, 30.: zaprlo.
Sobota, 1. okt.: Fra Diavolo. Premijera. Izven.

Abonente reda D opozarjamo, da imajo prvo predstavo v letošnjem abonmaju v soboto, dne 1. oktobra. Vpizori se Dostojevskega roman »Zločin in kazen« v dramatisaciji Krasnopolskega.

Slavnostna otvoritvena predstava operne sezone 1932-33, ki bo obenem spominna predstava na 40letnico otvoritve našega opernega gledališča, bo v četrtek, 29. septembra ob 20. uri. Najprvo zaigra operni orkester Bravničarjevo slavnostno uverturo »Hymnus Slavicus«. Uvertura se je prvič javno izvajala na letošnjem festivalnem koncertu in je imela izreden uspeh ter je kakor nalašč primerna za naše slavnostne prilike. Za tem se izvaja Mahovskega opera »Hlapec Jernej« pod taktirko dr. D. Svare in v režiji F. Delaka. Kakor smo že navedli, poje večino in težko naslovno partijo baritonist g. Primožič. Ostala zasedba vlog je naslednja: g. Betetto poje potepuha, g. Marčec mladega Sitarja, njegovo ženo ga. Kogeljeva, študent je g. Banovec, župan g. Magolič, g. Marijan Rus poje tri vlog: Salandra, sodnika in župnika. Beračica je ga. Bernot-Golobova. V ostalih vlogah nastopijo g. Mišičeva, Strniševa, Škeletova in Škrjančeva, ter g. Bekš, Perko, Josip Rus, Sekula in Simončič. Delo je v vsakem oziru izredno zanimivo. Je moderno, a ima polno prekrasnih mest in tudi arij, ki se dajo pevsko v resnici izredno lepo prednašati, tako da delo mora imeti lep uspeh. K slavnostni predstavi vabimo vse prijatelje našega gledališča. Predstava je izven abonmana.

Druga operna govitela letošnje sezone bo komična opera »Fra Diavolo«. Napisal jo je genialni Francoz Auber in se nje-

Ljubljana, Mestni trg 5

*

Elegantni kroji v lastni delavnici izdelanih krzenih plaščev v obilni izberi in nizki ceni.

Zahvala

Ob priliki prebriske izgube našega ljubljanskega sinčka in brata

Peterčka

šolarčka osnovne šole na Viču

nam je došlo od vseh strani mnogo iskrenih izrazov sočutja, zato nam ni moglo se vsakomur posebej zahvaliti. Tudi pogreba se je udeležilo lepo število občinstva, zlasti pa mnogo malih Petrkovih prijateljev in prijateljic, šolskih otrok osnovne šole na Viču. Vsem tem naša najpriznejša zahvala. Posebno zahvalo pa izrekamo učiteljskemu zboru osnovne šole na Viču, gg. duhovnikom ter vsem, ki so darovali vence in šopke na krsto našega malčka. Prav pristožno se zahvaljujemo Petrkovim tovarišem in tovarišicam, ki so mu ljubko peli ob polaganju k zadnjemu počitku. Prisrčna hvala zlasti gospodu učitelju, ki je učil male pevce peti. Še enkrat, hvala vsem!

Vič, 29. septembra 1932.

Globoko žalujoča rodbina
MATIJE JEREBOVE.

»Tako mi greha!« je vzdihnil Escargasse. »Zdi se mi, da jih vidim, kako letijo pod oblaki!«

»Sploščili se bodo kakor krastačel« je zavriskal Gringaille.

»Kaša se bo naredila iz njih!« je zarajal Carcagne.

»Mir!« je tiho ukazal Jehan.

Iz z mračnim obrazom je polglasno dodal:

»Saj sem jih svaril, stromake!... Kaj sem pa hotel? Svojo kožo sem moral braniti... Vsa človeka ima to pravico. Tudi ona mi je tako rekla.«

Trojica, ki ga je slišala, se je osuplo spogledala. Niso ga razumeli. Ta vražji Jehan jih je spet in spet presenečal s svojimi novimi nazori!

Ob pogledu na njihove obraze se je skesal, da jih je bil nehoče tako poparil. Otresel se je in se zasmejal:

»Povejte mi, kako je bilo mogoče, da smo se prav v tem trenutku spet našli? Ali ste mar tukaj stanovali? In v kakšnem stanovanju vas vidim, za Boga?«

Jeli so mu pripovedovati svojo žalostno zgodbo in dajati duška veselju, da so bili našli to pribežališče, ki ni pomenilo samo njihove, ampak tudi Jehanovo rešitev.

Povedali so mu vse, še svojo večerjo pri Collini Colle. Jehan jih je pazljivo poslušal in se jim od srca smejal.

»Siromaki!« je mislil sam pri sebi. »Vse to pomanjkanje so si naložili zaradi mene. Da ni bilo tega, ne bi bili zašli v tolikšno bedo. Kako naj se jim oddolžim za toliko vdanosti in zvestobe?«

Od razstrelbe je bilo minilo že več kakor dve uri. Trojica je imela veliko povedati, in ker jih je Jehan v svoji ganjenosti potrpežljivo poslušal, jim je bilo kakor v nebesih in besedovanja ni bilo konca ne kraja.

Vitekova Varekina

pere snežno belo, varuje perilo, prihrani kuhanje perila, s tem prihranite na kurjavi in času.

Dobro urejeno

parno žago

z dvema polnojarmenikoma, za ugodno in povoljno dobavo zlatih bukovega lesa, iščem za dolgoletno najemnino event. tudi kupim. — Ponudbe pod »Šifra K. V.« na oglas. odd. »Jutra«

117/19

Rdeča megla

je izredno napet fantastičen roman. Citajte ga, ne bo vam žal. — Naročite ga pri upravi »Jutra« za Din 20.—, vezan Din 30.—

Zahvala

Za izkazano sožalja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega ljubljene družabnika, brata, strica, svaka, gospoda

Lamberta Mallya

trgovca in posestnika v Izlakah

se tem potom prav iskreno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo žup. uprav. č. g. Osočniku, Sokolu Zagorja in Izlak, gasilnim društvom Zagorja, Lok in Izlak, pevskemu društvu »Loški glas« iz Lok za v srce segajoče žalostinke, gremiju trgovcev, gostil. zadrugi, darovalcem vencev in končno vsem prijateljem in znanec, ki so pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.

Medija—Izlake, Ljubljana, Tržič, dne 27. septembra 1932.

Žalujoči ostali

11768

Brat posebnega obvestila

Po dolgi in mučni bolezni nam je danes preminul naš dobi, blagi brat

Milan Mencinger

gimnazijski profesor v pokoju

Pogreb bo v petek ob 16. uri na domače pokopališče na Krškem

Prosi se tihega sožalja!

Krško — Ljubljana, dne 28. septembra 1932.

11800

Bratje: Janko, Anton, Leon.

V svojem in v imenu ostalih sorodnikov naznajamo, da je naš blagi oče, gospod

Ivan Škerlj

višji sodni svetnik v pokoju

dne 27. septembra 1932 v Novem mestu umrl.

Pogreb bo v četrtek, dne 29. septembra ob pol 4. uri popoldne ob domače hiše v Kandiji na pokopališču v Smihelu.

Sv. maša za dušnico bo 30. septembra ob 7. uri zjutraj v šmihelski župni cerkvi.

Novo mesto, dne 28. septembra 1932.

Milan, Ivan, Stanko, sinovi

11797

Cene malim oglašom

Zemlje in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za dajanje naslova Din 5.— Oglas trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kamo«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Poseste«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obične in leze ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluge«. Če se s oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si po pod temi rubrikama išče zasluge ali službo, plača se

Malim oglašom

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna priložnost Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna priložnost za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—

Vse priložnosti za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisnu obnemi s naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (1)

Mesar. pomočnika vajenega tudi predajanja, sprejme Franc Goleb, Ljubljana VII, Jernejeva št. 47. 39250-1

Služkinjo

trgovsko, sprejemno takoj k 5 mesece staremu otroku. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39259-1

Frizerko in brivskega pomočnika

samo dobro izučena sprejme takoj v oglašnem oddelku »Jutra«. 39259-1

Iščemo osebo

z darom govora, za obiskovanje privatnih strank v Ljubljani. Ponudbe pod »Vrednote« in »Jutra«. 39259-1

Tkalnega moistra

z italijanskimi, dobrih 20 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Samostojno kuharico

z letnimi sprejmi, sprejme proti dobi plači k 2 osebama. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39259-1

Natakarico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Pisarn. praktikanca

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Trg. slugo

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Natakarico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Mlašč. postrežnico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Služkinjo

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Dobro službo dobi

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Šteparico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Vajenici ke

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Frizersko vajenico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

50 Din dobi

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Edgar Rice Burroughs

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Tarzan, kralj džungle

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

DRUGI DEL

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Kasneje, ko je jaha

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

11.

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Kasneje, ko je jaha

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Urejuje Davorin Ravič

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Trg. učencec

priden in postojen, išče mesto v dobrih splošnih ali strokovnih trgovinah. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39259-1

Čevljar. učenca

z obrisom v hiši sprejme J. Andolšek, čevljar, mojster v Mirni št. 23. 39245-44

Učenko

za trgovsko mešanje blaga, z obrisom v hiši sprejme takoj Marija Andolšek, — Mirna št. 23. 39245-44

Fant

revnih staršev, se želi izobiti ključniške ali kovaške obrti. Ponudbe proti namenu oglašnega oddelka »Jutra« pod »Postoje«. 39259-44

Učenca

zdravstveno in močnega, dobrega računalja, postojen staršev, sprejme trgovca A. Čok, St. Ilj pri Veljuni, paiko za petroleje, prodaja Vokač, Krcov trg 10/II. 39259-44

Dekle

poštenih staršev, bi se šla raditi ali v trgovino ali v domači salon, kjer bi imela vso okrobo v hiši. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Zasluge«. 39259-44

Zasluge

Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par za naslov ali za šifro 5 Din. — Kdor na d. i. zasluge, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Natakarico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Pisarn. praktikanca

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Trg. slugo

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Natakarico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Mlašč. postrežnico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Služkinjo

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Dobro službo dobi

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Šteparico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Vajenici ke

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Frizersko vajenico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

50 Din dobi

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Edgar Rice Burroughs

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Tarzan, kralj džungle

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

DRUGI DEL

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Kasneje, ko je jaha

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

11.

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Kasneje, ko je jaha

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Urejuje Davorin Ravič

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Français

enseigné par française M. thode pratique et rapide. — Dunajská cesta št. 12/III. 39156-4

Française

Cherche leçon pour enfant et jumeaux filles sous »Nouvelles« na oglaš. oddelku »Jutra«. 39018-4

Klavirski pouk

prevzetel in nemško konverzacijski pouk po zmer. cen. Pod Trnovo 2/II, desno. 39018-4

Prodaj

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (6)

Stroj za gumbnice

(Knopločmahalo) in stroj za petroleje, prodaja Vokač, Krcov trg 10/II. 39259-44

Traktor s plugom

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Registrir. blagajno

s 6 predali, zelo dobro ohranjeno, prodaja Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39259-1

Novinarsko

Spezialreflex Kamera Zeiss Tessa 14.5 F = 15. Schützverschiebung, poceni prodaja. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39065-6

Razna oprava

postelje, omare, ogledala, šiv. stroji, pupo za krojenje in mnogo drugih predmetov in še nekaj starih stvari poceni prodaja. Ogleda se lahko vsak dan med 10. in 12. uro do polne ter od 3. do 6. popoldne. Slegl. Resljeva c. 20/I, levo. 39254-6

Šivilja

izvešana v perilu, otroški oblek in poročila starega, se po zmer. cen. priporočam damam po hišah. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39261-3

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (4)

Pouk v klavirju

prevzetel — dajem po zmer. cen. Grem tudi na dom. Dunajská cesta 35 (Ljubiška ulica št. 35). Podjaskova. 39264-4

Šivlje in nešivlje!

Krojenje in izdelovanje domačih garderobe po lahko razumljivi metodi in preizkušeni kroji se po običju v tej hiši strokovno krojačica odlično šiva. Šmarčinski cest. št. 24. (prej. Stari trg 10). Vsaki dan je v današnji krizi poleg šivanja potrebno znanje krojenja in izdelovanja. Tečaj 15. oktobra. Kroj po meri in sili znanja in pošteno ohranjen. Vpisovanje se sedaj! 39264-4

Miklošičeva 7/II

Predavatelj z višjo strokovno izobrazbo vodi tečaj francoske, angleške, nemške in rušinske jezike. Prijave pred 10. in 12. ter 18. in 20. uro. 39075-4

Ga. Orthaberjeva

sprejme še nekaj otrok za dopolnilni pouk nemške. Gospodarska 12, dvor. 10. — 12. 14—20. Iste tam vodi kompetentno mod. tečaj francoske, angleške in nemške za odrasle. 39264-4

Klavirski in teoretičen pouk

po zmer. cen. Ljubljana VII. — podaljšek Verovškove ulice 24. 34608-4

Postrežnica

išče zaposlenja za dopolnilne ali popoldanske ure. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 39275-2

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (7)

Bolniški stol

(fotelj) udoben, kupim ali si proti odškodnini izposodim. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Popolnoma značen«. 39279-7

Smirna preproga

najmanjša velikost 2.50 x 3.50 kupim. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Plačam takoj«. 39283-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

100.000 Din posojila

išče za takojšnjo industrijsko podjetje, proti popolnoma sigurni garanciji in dobrih obrestih. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vrednote«. Industrija 103/4. 39288-16

Kdor posodi

1500 Din dobrih denarjev v vsak dan 50 Din nazaj. — Dajave na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Dneva«. 39292-16

Mlašč. postrežnico

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Služkinjo

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Mlašč. postrežnica

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Dekle

ki zna šivati in opravljati vsa hišna dela, išče eno-dnevno zaposlenja. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39262-2

Blagajničarka-kontoristinja

z znanjem nemške, išče namembnost. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39260-2

Mesto postrežnice

ob enem kuharico, 18 let do 4. ure popoldne. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39249-2

Dekle

vajeno kuhe in hišnih del, išče službo. Ponudbe pod »Plačam takoj«. 39262-2

Sem strokovniak

z znanjem tujih jezikov, stare 22 let, sprejemno v vsiljeno robo, izdelano na »Schafte«, »Revolvers« in »Jutra«. 39259-1

Plačilna natakarica

mlada in inteligentna, z znanjem nemške in zmožna na kaviarje, išče službo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Informacije«. 39245-21

Samostojna kuharica

starejša, želi službo pri finančni kontroli ali pri orožnikih. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 39262-2

Natakarica

želi mesto za takoj. Gre tudi v kuhinjo. Cenjene ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Mlada natakarica«. 39259-2

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Ford limuzino

prodaja ali zamenjava za manjšo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Menšurina«. 39296-10

Motor »Peugeot«

1.500 cm, prodaja za 1500 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 39262-10

Več tovornih avtomobilov

zamenjava za špekerjevo vino, prodaja, prenos ali biago. Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Plačam takoj«. 39261-10

Štirideset avto

odprti, malo rabljen, dobro ohranjen, z majhno uporabo bencina prodaja Uran, Ljubljana, Mestni trg 11. 39263-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (7)

Bolniški stol

(fotelj) udoben, kupim ali si proti odškodnini izposodim. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Popolnoma značen«. 39279-7

Smirna preproga

najmanjša velikost 2.50 x 3.50 kupim. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Plačam takoj«. 39283-7

Kapital